

3106 వై తి ది న ము ప క టి ం ప (బ డు ను

Vol. 9.

జెన్న పట్టణము 1923 వ సం॥ ఫిబ్రవరి నెల 28-వ తేది బుధవారము

No. 276

సంపుటము ౯

జంతుభిక్షామితంపత్సరము, ఫాల్గుణమాస ద్వాదశి ౧౨.

సంచిక ౨౭౬

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

అమృతాంజనము గాయము పుండ్లకు

శుభముయినందు

చక్కని డబ్బీతో నహా సీసా 1-కి రూ. 0-10-0 ప్రతియింటనుండదగినది

అమృతాంజనము లోకప్రసిద్ధిని బడసియున్నది. అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు సిద్ధామృతము. అమృతాంజనము అమృతశబ్దమాదిగల మాయమందుగావు. పక్షులుమందులవలన మోసముగలుగను, పంచభూతచీటిని చూచికొనిన మోసముగలుగదు అమృతంజనపు జగత్ప్రఖ్యాతవలన దేశమునందంతటను వెలసినది.

అమృతాంజనము డి. పో, బొంబాయి, లేక నెం. 7 తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

లోకామయహార కస్తూరిమాత్రలు

పిన్నలు మొదలు వయస్సైన పెద్దవానివరకు సాధారణ వ్యాధులన్నిటికిని వాడతగినది.

250-300 మాత్రలుగల సీసా 1-కి ధర 0-4-0 1 మొదలు 6 సీసాలవరకు రూ. 1-4-0

505 మీ లోకామయహార కస్తూరిమాత్రలు మిగుల తెలివైన నుజుములుగలవు దయచేసి తక్షణం తిని చూడు. ఎం. వెంకయ్య, తాలూకా శ్రీమన్నా గురువార్య, గుంటూరుజిల్లా.

506 మీ లోకామయహార కస్తూరిమాత్రలు అందరూ వ్యత్యాసము లేక వాడవచ్చును. ముఖ్యముగా తొంబాయితో వాడిన వలె బలవంతము ఎంతకాలము నుండియున్న మాయమగును. క్షణమే 6 బుడ్లను పంపుదు.

ఎన్. పార్థసారథి ఆయనగారు, ఏజెంటు, వైను అండు కో. నైదామిరము. బాల నుభోదయ డి. బిడ్డలకు ఇచ్చుట. శ్రేష్ఠమైన మాలికలనండి కాస్త్రోక్తముగా తయారుచేయబడినది. చిక్కెక్కి, చక్కెర తగుడుట, భేదము, తగవులు, చీట, చిక్కిపోవుట, నిద్రలేమి, మలబద్ధము, ముత్యములు, ఇతర పోగుట్టి మంచితములు త్వరితమున, 20 దినములకు సరిపోవు ఔషధము బుడ్డి 1-కి ధర 0-12-0

507 మీ లోకామయహార కస్తూరిమాత్రలు నిజముగా అన్ని వ్యాధులకును మంచి గుణమిచ్చును. 12 బుడ్ల పంపింతును. వెంకటరావు దేశపాండి టైర్ కాట్ డక్కా (పెన్ను బ్రహ్మపూరు, గుంటూరు.

507 యిక్కడ సన్నటి జనలందరూ మీ కస్తూరి మాత్రలను వాడి, అందువలన కలిగిన గుణములను చూచి మిక్కిలి తృప్తి చెందిరి. 8 బుడ్లను పంపింతును. ఎమ్. రాజుడడ్డల బాద్మి. వర్తకము గిడ్డూరుసోబ్బ కస్తూరి బిడ్డలు.

రూ. 2 లు ఔషధములు కొనుపానికి మా శ్రీరాములవారి పట్టాభిషేక క్యాంటరు ఇనాం.

నెం 188 వై నామకారోడ్డు అనందభవనండ్లగరము. వి. పి. ఆర్డరు మద్రాసు నుండి ౪

సాళిపుష్ప వెంకటాచల పండితులు శ్రీ శిరా రాఘవ వైద్యశాల మైసూరు.

(1)

త్వరపడుదు

ధరలు తగ్గినవి

వెలులు

త్వరపడుదు

ధరలు తగ్గినవి

సీటు బస్సు

* పార్కునన్నుట్రాక్టరు 3,500

ఇగ్గీలు వాడియు 3,250

డెలివరీ ఎం. జి. ఆర్. మదరాసు

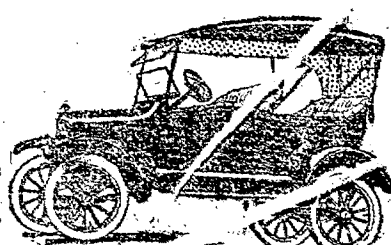
కానలసిస్ వారికి సెవల్

బాడెల్ వెలులున్ను, వ్యవసా

యపు ఆయుధముల వెలులు

న్ను తెలియజేయుబడును.

(598)

యా రోజుననే మీ ఆర్డరును మాకు పంపుడు. మాద్వారా కొనిన ఎడల మీకు ఎక్కువ సదుపాయము కలుగును.

మోటార్ అండు జనరల్ ఇంజనీరింగు కంపెనీ, బెజవాడ

పబ్లిషర్లు:— కృష్ణ గుంటూరు జిల్లాలకు

వేలము అమృతము

యాదాద్రి వెంకటసుబ్బయ్యగారి సుబ్

సారా వెంకటసామి నాయ

దివాలా సంవత్సరము

(వెటివన్ నెం. 82/1921)

మెనర్స్ కంపెనీ

వారు కడపజిల్లా

మొట్టమొదటి కోడూరులో నన్ను భూములు, గృహ

మార్పు, నెల 2 వరకు ఆయాస్థలములందే 1928 సం॥

కును తన తండ్రి తనివాయి నాడు ఉదయము 8 గంటల

బజ్జా వారి రోజులందు ఓహిరంగ వేలము చేసి తిక్రయింప

ను.

వలందార్లకు వ్రాసిన, క్యాటలాగు పంపబడును.

నెం 21, నుంకరావ చిట్టివీధి, మద్రాసు

30 దినములువరకు

మిక్కిలి తగ్గినవెల!

GENTS & LADIES ROLED GOLD RADIUM

BRACELET WATCHES.

8 సంవత్సరము గ్యారంటీ.

రోల్డ్ గోల్డ్ రేడియం ప్రెస్ లెట్ వాచ్

క్రొత్తమార్గము అమెరికా U. S. A మంజూ

కాండియం ముద్రా

సాంస్కృతిక బృహత్, తిమ్మ

సామాన్యత తిమ్మ

ప్రతి సంవత్సరము రేడియం అను

పతక పెట్టుబడియున్నది. చీఫ్ టెక్నిక్ దీపము కనబడుతే గం

టులు చూడగలగి. ప్రెస్ లెట్ యను వేదికలను, చిన్నది.

వెద్దితయవల్లు స్ప్రింగ్ పెట్టుబడియున్నది. ప్రతి గడియారము

చక్కగా పరిశోధించి 8 సంవత్సరములు గ్యారంటీ ఇచ్చుముతో

కంపెనుడును. మియెక్కు విలాసము తెలియజేయు బుక్కుగా

వ్రాయవలెను. వి. పి. కార్మి ప్రత్యేకము 1. రఫ్టుము రోల్డ్

గోల్డ్ రేడియం ప్రెస్ లెట్ ముంజేతి గడియారము, డిప్లో

స్పింగ్ గోలును ధర రూ. 8-8-0. 2. 4 మూల డిప్లో. గో

లును ధర రూ. 9-8-0. 3. 8 మూల డిప్లో. గో

రూ. 10-8-0.

సోల్ ఏజెంటు సారథి, అండు, కో.

తపాలువెట్టి, నెంబరు 1202, జి. పి. బి. మద్రాసు.

ఆంధ్ర ఆయుర్వేద ఫర్మసి లిమిటెడ్

తిరుపతి బ్రాంచి (చిత్తూరు జిల్లా)

వసంత కుసుమాకరము, మకరధ్వజము, చ్యవనప్రాసనము మొదలగు శాస్త్రోక్తమైన ఔషధములు విక్రయమునకు సిద్ధముగా నున్నది. నాలగవ వంతు సామ్య అద్యాన్యగా పంపిన వి. పి. ఆర్థరులు లెక్కణమే పంపబడును. వ్యాధి లక్షణములు, ఎట్లు కలిగినది మొదలగునవి వివరముగా వ్రాసిన తగిన ఔషధములు వి.పి.గా పంపబడును. మా క్యాటలాగు కావలసినవారు ఒక అణా స్టాంపుపంపవలెను.

Dr. N. Rajaram Rao, A. M. A. C. Bhishagvara, Physician incharge Tirupathi.

అంశావళిమునకు మిక్కిలి ముఖ్యమైనదియు, సమస్త మైనదియు, సయమైనదియు వైద

ది డక్కా ఆయుర్వేదీయ ఫార్మసీ (లిమిటెడ్)

మూలధనము రూ 2,00,000. చందాలవలన వసూలైన మూలధనము రూ 1,75,000.

- ప్రకటనలు:— జడ్చి, గజ్జె, కేల, జమీందారు మొదలగువారు గలరు.
పాడ అణము:— 8, 8/1 ఆస్మియన్ పిథి, డక్కా.
వాంఛిలు:— కలకత్తా 212 బా బహు వీధి, 155-1 అప్పుడు చిట్టూర్లోడ్డు (హోటలబాదు) హరిజన్ లోడ్డు (బాతాలబాదు) భజానిపూరు 69 చిట్టూర్లోడ్డు, రంగపూరు, బోగూరు, మైమేన్ సింగు, బాల్ పాయిసురి, డార్జిలింగు, కాన్ పుత్ ఫర్ పూరు, ఖుల్నా, మద్రాసు.
నివాసాలు, పోస్టుమాస్టరులు, ఉపాధ్యాయులు మొదలగువారికి ప్రత్యేక లాభము.
ఈ దినపత్రముపై పుస్తకములు ఇతరముగా పంపబడును.
(1) స్వప్నశైవ్యము (తెంగాళి) (2) కామశాస్త్రము (3) పశ్చిమో కేళసధము (4) జీవితమును జయించుట (5) కాటలాగు బాగరి (6) పోస్టుము (7) 1922-వ సం. క్యాటలాగ్ (ఇంగ్లీషు తెంగాళి) (8) ఉపాధ్యాయులు, పోస్టుమాస్టరులు ధనము వార్తించు విధము. (ఔషధములము యివారి) మకరధ్వజ తులము 1-కి ధర్మ 4 (8) (ప్రకటనలకలకు మూత్రము) బుడ్డి 1-కి రూ 0-8-0; కరపాద్యసవ బుడ్డి 1-కి రూ 0-12-0; చ్యవనప్రాసన సేద 1-కి రూ 4.

శ్రీ యుతపానుగంటి లక్ష్మీనరసింహారావుపంతులుగారిచే రచింపబడిన

శ్రీమద్రామాయణ నాటకములు
శ్రీమద్రామాయణ చరిత్రాంశ సంగ్రహమును, కిస ర్మధావధురసాను ప్రధానాంశ, అగ్రాంశమును వసు శ్రీరామచంద్రుని పూర్వచరిత్ర సామలు, ఎన్నిరీతులందును ను లెవలెదు. ఈ ధర్మ రామాయణ అదియేదా! అట్టిరామ చరిత్ర మనోరూపములలో తెలుగున వెలువడుచున్నది. కథను కథలను ఎట్లయెదుట తెట్టి ప్రకృతముగఁ గలఁబడునట్లు చేయు చున్నది నాటకము కదా! మృదుమధురార్థకఁ తానంపములు ర్మధావధురసానుకా కేళరైలు సాక్షిగ్రంథకలనకు శ్రీ పానుగంటి లక్ష్మీనరసింహారావు పంతులుగారిచే వ్రాయబడిన కలకుచే ఎగగుటించి వేటుగ వ్రాయ గక్కరలేదు. వీరిలేఖని నుండి వెడలు అమృతమనేకపాదులు పారకమహానులు గ్రోలి యున్నారు. వీరు రచించిన వెళ్ళనాటకములలో నొక్కటి చదివినను గ్రంథకలయొక్క ధీనైకత్యము, కవితార శక్త్యము బాత్ర వల్లొత్తరకల్పనాచాతుర్యము మున్నగు ప్రాధానిత్య లక్షణముల గోరింపక మానవు. ఈరామాయణ నాటకములందు వలయునాదు:—పానుగంటి రాజారావు పితాపురం, గోదావరిజిల్లా, అనివ్రాయవలెను.

పుస్తకములముద్రణక నొడలు జలదరించును. మనము ద్రవిభూత మగును.
1 కళ్యాణరాఘవము
చక్కని చిన్న నాటకము, బాలకాండలోని గాధ సీతా కళ్యాణము. వెల 0-8-0
2 వట్టభంగరాఘవ మను పాదుకావట్టాభిషేకము అయోధ్యాకాండలోని గాధ. భక్తికరణరసప్రధానమై నది. వెళ్ళనాటక ప్రదర్శింపబడినది. వెల 1-4-0
3 వనవాసరాఘవము
అరణ్య కిష్కింధ. సుందరకాండములలోని గాధలంత ర్మటకము. వెల 0-12-0
4 విజయరాఘవము
యధికంతయు నిందు నవీకరముగ నతి చమత్కారముగ ర్మించబడినది. ఇందలివాగధులరావధక్తి ఆపారము. పులకాం జర మగుచుండును. వెల 1-0-0

మహాభగవంతుని హిత

ఇది యొక గొప్పనాటిగ్రంథము. మహాత్ములచే వ్రాయబడినది. దీనియందు పౌరిమానపురి యొక్క జాతకమును ఆమూ లాగముగా చక్రములతోగూడ వ్రాయబడియున్నది. జన్మగురత్సరము, తారీఖు, జననకాల భుజియులు. జాతకమండలి మూల పంపించిన యెడల, కానుకనీసానికి వి. పి గా పంపించెదము, స్లోకములు తెలుగు అర్థంతోసహా వ్రాయుటకు రూ 2-0-0, అగును. ఆర్థంతరములేని వారికి రూ 2-0-0 మాత్రమే.
లకెళ్ల వెంకటేశాస్త్రి 'వజ్రము' గోపాలపురం కొత్తపేటపోస్టు, గోదావరిజిల్లా.

వైద్యరత్న వండిత డి. గోపాలాచార్యగారి (3)

కలరా ఔషధములు

మాకలరామందులు అనేక మునిసిపాలిటీవారిచే పంపబడియున్నవి. ఈ రాజధానిలో ఈకలరావ్యాధికి యుపయోగింపబడు మందు గో నెల్ల మాకలరామందులు శ్రేష్ఠమైనవని ఖ్యాతమహించెన 1045-8
మామందులు కలరాకు కలరా లేదనియే నమ్మకమైనది. మేము అనేకవేలజనులకు ఇచ్చిచూచి దీనిమహిమను తెలి కొని యున్నామనుట అతికలరా క్తిగా నెంచకూడదు. పసిబిడ్డలు మొదలు వృద్ధులవరకు అందఱకును, గర్భిణి శ్రీమత కూడ దీనినుపయోగింపవచ్చును. ఇతివంతులవలె నివి మాత్రమును బంధించుట మొదలగు దుర్మహములకు వోటివ్వవు.
కర్పూరాద్యర్థము 6 బోన్సుల సీసా రూ 0-12-0 } కలసి ఒకసెట్టు రూ 1-2-0
విషూచి నంజీవని మూత్రము 12 0-6-0 }
తంతివిలాసము, పంజీట్, మద్రాసు. ఆయుర్వేదాశ్రమము. 41, ఆచారప్పకవిధి మద్రాసు.

చాలసర్వతీపరీక్షలు-కర్నూలు

ఆంధ్రభాషాభిమానులు కొందఱు కర్నూలులో వా సరస్వతీసభను ఇటీవల స్థాపించి తన్మూలమున వన మండలము నందలి పాఠశాలలందలి మొదటి మూడుపాఠశాల విద్యార్థుల కొక విన్నవరీక్ష సేర్పాటుచి యందు శ్రీస్తులైనవారిలో ప్రథము నకు సర్వతీపరీక్షమున, ద్వితీయునకు రచితపతకమును తక్కువ లవాటిలో నుత్తములకు నూటికి ముప్పదిగుణములకు లేక సంపాదించు వారికి యోగ్యతాపత్రములను నొసంగి నానించుటకు తీర్మానించుటయైనది. అందువలన మండలవిద్యార్థులకు సాధ్యభావములందు బాలినంత ప్రోత్సాహ ముండగఁ జూ ఆధ్యర్థులకు విద్యార్థుల తీ యేట దీనినందు 20 వేదిలోపల దర భాన్తులు జంపుకొనియున్నారు. దరభాన్తులతో నెక్కొక్క విద్యార్థియు ప్రవేశమును క్రింద నాలుగుకాలు వెల్లిం యున్నారు. నలుగురు విద్యార్థులకు తక్కువతేని దరభాన్తులు గల ప్రామము ఒకజ్జాస్థానముగ నేర్పఱుపబడును. 1928 సం. ఏప్రిల్ మొదటివారము పరీక్షాదినముగ నిర్ణయింపబడినది. ఈక్రి దిపతీక్షణగ్రంథముల ననుసరించి ముదిత ప్రశ్నా పత్రములు పంపబడును.

- 1 శ్రీరామకృష్ణ పరమహంసజీవితము. 0-8-0
- 2 శ్రీకృష్ణావర్ణన గోకతేజవీరము. 0-2-6
- 3 పరిణయకథామంజరి. 0-8-0
- 4 చతురీక (చక్కనినకల) 0-4-0
- 5 వ్యాసరచన [యూదుపుటలకు మించక]

విద్యార్థులయొద్దలక్షత్రములు సభవారి యామోహములనద నీక యుచితకల్పనలకు ఆంధ్రపండితులు ఒకరికొకరు. పరీక్షలో ను శ్రీస్తులైనవారి నామములు రాగల జాక నెల 10 వ తేదీలో పల కల్పడితే ముఖము. పరీక్షయందు గెలుపొందిన బాలకకు వెంటనే పారితోషికములు, యోగ్యతాపత్రములు నొసగ బడును. విద్యార్థిమానలి యుద్ధయమునజంబోద్వద ప్రార్థితుల సరస్వతీ శ్రీనివాసమూర్తి, కర్నూలు.

స్థానికసంఘములలో వోట్లు ఎట్టివారికి యివ్వవలెను

యునియను, మ్యూనిసిపలు, తాలూకా, జిల్లాబోర్డులకు ఆధ్యర్థులుగా నుడగోరవారిలో వాలమంది ధనముగలవారు, భూస్వాములు, పలుకుబడిగలవారు అయివుండును.
యిట్టివారు సాధారణముగా వారి స్వలాభముకొరకును వారి స్వంతవ్యాపారములు సాధించుకొనుకొరకును యింతేకాక మరింత వారివలకుబడి సృష్టిచేసుకొనుటకును ఆధ్యర్థులుగా నుండుటకు ప్రయత్నించుటయేగాక యిట్టివారికి స్వాధీనమైనవారిని కూడా వారితోపాటు ఆధ్యర్థులుగా నుండుటకు తనవిచ్ఛిన్ములు చేసుకుని స్థానికసంఘములకుబోయి వారిస్వకార్యములు సాధించు కొనుచున్నారు. వోట్లకు నింతవరకు ఎట్టివారికి వాటివోట్లన్ని ఆధ్యర్థులుగా నిలబెట్టుకొనో తెలిసికొనకుండా నుండుటకుకోచ నీయముగనున్నది.
వోట్లకు వోటుయిచ్చునపుడు ఆధ్యర్థులుగా నిలబడు వారిలో నెవరు, పరిపాలనరక్షకువారు ప్రజలకు ప్రతిపాలమైన పనులుచేయునపుడు నిశ్చలకునముతో ధైర్యముగ ప్రభాసాకర్య ములకై పోరాడు సమర్థులగుడో నట్టివారికి వోటు యివ్వవలెను గాని, మోమోటుమోపాయి నేపీతులకును, బంధువులకును, బాధివార్లకును, నిచ్చి వోట్లయివ్వన పోగట్టుకొనకుండుటగాక కాననసభలకును స్థానికసంఘములకును చాల తారతమ్య ముగలదు. కాననసభలు పూర్తిగ ప్రభుత్వాధీనములలోనే యు న్నువి. స్థానికసంఘములు ప్రజలే స్వయముగా ఒకపాలన చేసు కొనటకు పీఠముగనున్నవి. గాని యింతవరకు ఏకొలదిస్థానికసంఘ ములో వాటియొక్క ఆర్థికశీలిని చక్కబరచి ప్రభాసితమును జేకపోతమునుగోరి పనిచేయుచున్నవి.
గావున వోట్లకు నివృత్తపాకబుద్ధితో ప్రభాసితమును జేకపోతమునుగోరి ధైర్యగ్రయర్యములు, నివృత్తపాకబుద్ధితో పని చేయు ఆధ్యర్థులకి వోట్లనిచ్చి నిజమైనస్థానికసంఘములుగనుండు నట్లుపాటుబడవలయును.
కనివారపు సుబ్బారావు

కాంగ్రెసు, నూతనపక్షము

శ్రీమంతుని దేశబంధుదాసుగారిపేరున వారు కాంగ్రెసు లోనండి చీలిపోయి ప్రత్యేకపక్షమును యేర్పరచుకొన్నట్లునండి యువనక్షతములో చాలావార్లు ప్రారంభమయ్యింది. ఈ అభిప్రాయానుసారముగా కాంగ్రెసులో తీర్మానములు జరుగినవి (ముఖ్యముగా కాననగర్భలవినయము) వారు చీలిపోయినారనియు అది నిరంతరత్యక్తముగల వారివద్దకును పోలియున్నదనియు మొదలగాగల గండేహములు కొందరికి కలిగివి గాని సంధికి పుట్టినపక్షముల నాయకులును ప్రయత్నించుచునే యున్నారు. బహుభాషాభిప్రాయమును అనుసరించుట విధియని అందరను అంగీకరించిన విషయము.

అయితే శ్రీ దాసుగారు బొంబాయిలో ౨౮ జనవరి లేదని గావించిన ఉపన్యాసమును చూడగా అన్ని సంవత్సరములు తీరినవి కాంగ్రెసులో కాననగర్భలవినయమునిరాకరించి బహిష్కారమునకే సమ్మతమనిచ్చి అధిక సంఖ్యాకులు తీర్మానించినట్లు ప్రజలయొక్క నిజాభిప్రాయము కాదనియు, ప్రజలయొక్క నిజాభిప్రాయము తమ ఉద్దేశ్యమునకే అనుకూలముగానున్నట్లు తనకు సమ్మతము కలదనియు "అటుల దేశీయులు ప్రతికూలముగా నుండినచో నేను నా అభిప్రాయములను వదలకొనియెదను. నేను చెప్పవలసినదాని నతడు చెప్పిపెట్టుట మూడూ దేశీయులలో హెచ్చుమంది ప్రతికూలముగా నేయున్నచో నా అభిప్రాయమునే అనుసరింపవలెనని నేనెన్నటికిని కట్టుబట్టువాడనుకాను" అనిపిస్తే నువ్వీయున్నారు. దీనివలన శ్రీ దాసుగారు కూడా ప్రజాభిప్రాయమునకు లొంగదని ప్రకటించిరి. కాన యిప్పుడు తెలుగుకొనవలసినది ప్రజలయొక్క నిజాభిప్రాయము. ఇది తెలియుటెట్లు?

కొందరు అనన్యకాంగ్రెసుకునోసభను జనవరి ౨౯న కొరచున్నారు గాని యీగర్భకు వచ్చి సమ్యక్తము నిర్వహించుచున్నారా గదా కాంగ్రెసుగర్భకు వచ్చిన ప్రతిభువనకదా. కాని వలస ఫలిత మేమందుక? నూతనపక్షము లేమియు కలుగవు. కనుక యీకొంద ప్రాసంగికముగా విచారించినయెడల దేశీయుల నిజాభిప్రాయము తెలియగలదని కోరుచున్నామి. యెట్లుగా.

రెండురకముల పుస్తకములు తయారై చేయించి, ఒక పుస్తకములో ప్రతిపక్షికి మొదట "కాననగర్భలలో ప్రవేశించవలెనని నా అభిప్రాయము" అనియు రెండవ పుస్తకములో ప్రతిపక్షికి మొదట "కాననగర్భలను బహిష్కరించవలెనని నా అభిప్రాయము" అనియు అచ్చుచేయించి వాటిని దేశీయుల యెదుట బెట్టి సంకేతములు చేయించిన యెడల ప్రజలయొక్క నిజాభిప్రాయము తెలియగలదు. (అనగా నూతన సంస్కరణములు ప్రసాదించే నిమిత్తం ౪౪ మంది సభ్యులయొద్దనుండి రావలసినవస్తువు ప్రజలకు కావలసిన స్వాంత్యములను ప్రతిపక్షి మీదను అచ్చుచేయించి ప్రజలకల్ల సంకేతములు చేయించినట్లుగా) ఇందుకొక ప్రత్యేకముగా ఒక ఉపసంఘమును నియమింపవలెను. ఏ కాలాకా సంఘమువారు ఆయా కాలాకాలాలో గల గ్రామములకు వెళ్లి సంకేతములు చేయించి వానిని మండల, రాష్ట్రీయ సంఘములద్వారా కాంగ్రెసుగర్భకు పంపించవచ్చును. కొత్తపక్షమువారును కాంగ్రెసుపక్షము వారును ప్రత్యేక ప్రత్యేకముగా ప్రచారము చేయవలసినవలెను.

పొరపాటు జరుగకుండుటకై ఒక పుస్తకము యొక్క ప్రతిపక్షిమీద మహాత్ముని ప్రతిమయును, రెండవ పుస్తకము మీద శ్రీ దేశబంధు దాసుగారి ప్రతిమయును చేయించి బహిష్కారమును ఆమోదించెదవారు మహాత్ముని ప్రతిమగల పుస్తకములోను, ప్రవేశమును అంగీకరించెదవారు దాసుగారి ప్రతిమగల పుస్తకములోను సంకేతములు చేయవలసినదని కోరవలెను.

ఒక పాతము జరుగకుండుటకై ప్రజలకర్పిత సంకేతములు కిమిత్తం వెళ్ళునట్లు బహిష్కరించబడి ఒకరును, ప్రవేశపాది క్లిమియును యిహపును కలిసి ప్రతిగ్రామమునకు కల్గి రెండు పుస్తకములను యెదుట బెట్టి మీయావ్వునవచ్చు పుస్తకములో సంకేతము చేయవలసినది చెప్పవలెను.

ప్రచారమునకు వెళ్ళువానికి "ఒక పాతము" అనియు "ఒక పుస్తకము" అనియు (అనగా ప్రతిగ్రామమునకు) తీసికొనివెళ్ళవలెను. ప్రతిగ్రామమునకు రెండు పుస్తకములు తీసికొనివెళ్ళవలెను. ప్రతిగ్రామమునకు రెండు పుస్తకములు తీసికొనివెళ్ళవలెను.

ఇందుమీద ప్రత్యేకముగా కాలమును వినియోగించవలెను. కాననగర్భలను సంఘమువారు విచారణ నిమిత్తం కొంతకాలమును వృధాగా వినియోగించినా వినియోగకరకాలా మంది అభిప్రాయపడినారు. నిర్మాణకార్యక్రమమును ప్రచారమునకు వారే యిహపనికూడా నెరవేర్చుకొని రావచ్చును. ఈలోగానే నాయకులు ప్రచారము చేయవలసినవిషయములను ప్రత్యేకపక్షముల నాయకులను కలిసి (అనగా కాంగ్రెసుగర్భలోని) అభిప్రాయమును వారు చెప్పవలెనుగా) నిర్మాణకార్యక్రమమును గురించియు, యిందునుగూర్చియు, ప్రజలకు

కోర్కెనును ప్రచారము కలుపవచ్చును. వాలంటీరులను తీసికొని వివిధ సమకార్యకర్తలను, అయితే యిహపక్షముల నాయకులును ప్రత్యేక ప్రత్యేకముగా ప్రచారము చేయవలెను. సంకేతములు చేయవలసినా రెండురకములు: కాంగ్రెసుగర్భ ౦-౪-౦ లు కల్గించి కాంగ్రెసుగర్భముగా చేరినవారు.

నూతనయొక్క (కాననగర్భలవినయము) జరుగుటకు చాలావార్లు ప్రయత్నించినా అది సరికొత్తది కాదు. అనన్యకాంగ్రెసు కలదు.

ఈ విధముగా ప్రజలయొక్క నిజాభిప్రాయమును తెలిసికొన్న తరువాత బహుభాషాభిప్రాయము ప్రచారము కార్యక్రమమును అంగీకరించుటకు యెడలించి అభ్యంతరము వుండదు. అధిక సంఖ్యాకుల సమ్మతి ననుసరించి యిహపక్షములవారిలో మొదలైనవారు కలిసి గల స్వంత అభిప్రాయమును మార్చుకొని కాంగ్రెసుకు లొబడియెదరు. ప్రత్యేకపక్షము యేర్పడవలసిన అవసరము వుండదు. కనుక అంతరక్షకును శ్రీ దాసుగారు కాంగ్రెసు అధ్యక్షత వదలియింటే యెడల వారి కొత్తపక్షముయొ

క్క ప్రయత్నములను ప్రస్తుతము నిలిపివేయవలెను. నానుగారు కాంగ్రెసు అధ్యక్షత వదలియింటే యెడలనే యిహపక్ష గోరవలెను.

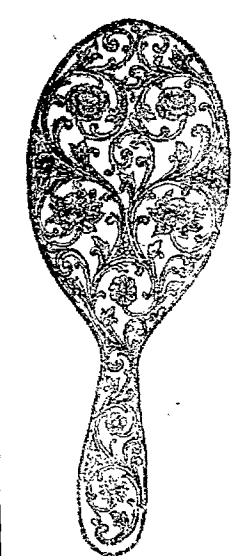
మై ప్రాసంగికము నడిపియెడల కలిగెలాభములు యేవనగా: - కాంగ్రెసునందు సభ్యులు త్వరితముగా చేయవలెను, నిర్మాణకార్యక్రమమునకు వారుగా ప్రబోధము కలుగును, దేశీయులకు బాధ్యత వాడుగా బోధయివలెను, కాంగ్రెసులో నుండి చీలి చెడవలసిన యేర్పడవలెనని బోధించు, దేశీయుల యొక్క నిజాభిప్రాయము నాయకులకు బాగుగా వివరించును, అవసరదేశీయులను సభకు అగ్రవర్గమునకు కల్పించుటకు వారును బోధించుటకు, రాబోవు కాననగర్భల యొక్క కలండు అభ్యర్థులుగా నిలువబోవువారికి (మితవాదనాపక్షములకు కూడా) దేశీయుల నిజభావము గోచరించును, నాయకులలో గల యితర భేదాభిప్రాయములకూడా దీనివలననుటెట్టి సవరించుకొనవచ్చును, ప్రజలలో నూతనపక్షము కలుగును.

వల్లపోతు రామకృష్ణయ్య.

సంస్కృత గ్రంథములు - తెనుగులపి

Table with 2 columns: Sanskrit text and Telugu text. Rows include items like 'అమరకాండము', 'భాషాంతరములు', 'మొదలైనవి'.

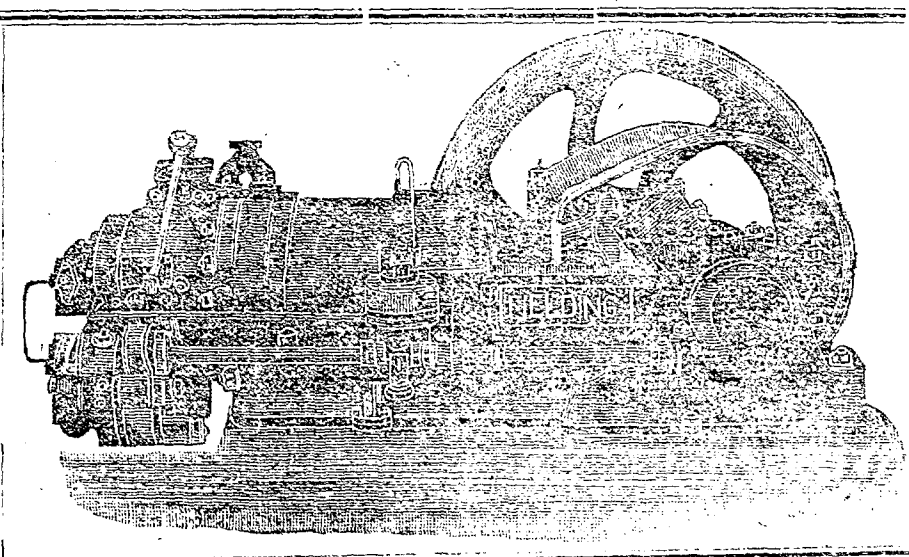
ఆర్. వెంకటేశ్వర్ అండు కో., ఆనందముద్రాలయము, మదరాసు.

వెండి, బంగారునగలు కావలసినప్పుడు మమ్ములను మరువకుడు. ముఖము, దువ్వెనలు, వడ్డగుండీలు, కఫగుండీలు, గడియారముగొలుసులు, చుట్టగొలుసులు, వట్టెగొలుసులు, సేమియాగొలుసులు అత్తి కాయగొలుసులు, గజ్జల కట్టెడలు, మిరియాలగొలుసులు, బొమ్మకొలుపుసామానులు మొదలగునవి అన్నికొలతలలోను అమ్మకమునకు సిద్ధముగా నున్నవి.

ఉమ్మడి రామయ్య శెట్టి గురుస్వామి శెట్టి కంపెనీ, నగలనర్తకులు నెం, 25 చైనాబజారుగోడ్డు, మద్రాసు.

ప్రసిద్ధికెక్కిన పిల్లింగు శెమిడికల్ క్రూడాయిలు యింజనులు

యీ యింజనులు రమారమి యుద్ధమునకు పూర్వము వున్న స్వల్పభాగకే అమ్మబడుచున్నవి. అన్నిసముజాలు స్థానాలో సిద్ధముగానున్నవి. యివి కొంగునల్ల అన్నివిధములచేత లాభమును పొందవచ్చును. మిల్లులకు కావలసిన యావత్తు సామానులుకూడా అతి తక్కువ యైన ధరలకు దొరకును ఆలశ్యముచేయక వెంటనే వ్రాయును. సోల్ యేజంట్లు: - డి. యల్. శాస్త్రి అండు కో., 12, తంబు శెట్టిపేథి, మదరాసు.

శ్రీ గామజయమందిరము, తిరువళిక్కేణి, మదరాసు

సామ్రాజ్యకావనసభ

27 వ తేదీనాటిచర్య

ధర్మ, ఫిబ్రవరి 27:— రైల్వేల ప్రభుత్వపరిపాలనను గూర్చి చర్చించుటకు కేసు సభ సమావేశమయ్యెను. (తేజుకులు చాలమంది వచ్చిరి. రైల్వేబోర్డు మెంబరులు లెల్ మున్నగు రైల్వే అధికారులు కొందరు చేసినారు. కార్యక్రమములో 14 నవరణలుండెను. వీటిలో చాల జి. వి. పి. ఇ. వి. రైల్వేల ప్రస్తుత కార్యక్రమములు ముగియగానే ప్రభుత్వమువారి పాలన క్రిందకు తరలించునని. కొన్ని కొన్ని కేసులకు యేదియని నిర్ధారణ చేయబడుననని.

కార్మికుల పరిహారపు బిల్లు సవరణ

ప్రశ్న: తరములు జరిగిన పిమ్మట కార్మికుల పరిహారపు బిల్లుపై స్టేటుకౌన్సిలు ప్రవేశపెట్టిన సవరణలు చర్చకు దీనికొక వలెనని ఇప్పుడు రుపపాదించిరి.

డాక్టర్ లిన్సే గారు

ఒక కార్మికుడు మెడికల్ పరీక్షకు లోకకుండ చనిపోయినపుడు ఆతని కుటుంబమువారికి కమిషనరు కరిహార మిప్పించుట కవకాశమిచ్చు సభాక్షాబు స్టేటుకౌన్సిలు యిమిడ్చుటవలన యజమానులకు గల్గు ఆపోహలను తిప్పిగారు తెల్పిరి.

రంగాచారిగారి స్టేటుకౌన్సిలు కార్మికుని ప్రయోజన ములొందించి యానియను మేర్పాటుచేయుటకు సంకసింపవలెనని, తీసిగొని తీసివేయుట తన కంగీకారముగాదు.

ఇప్పుడారు

యా అపోహలకు కారణ ముండనదనియు స్థానిక ప్రభుత్వములకు యజమానుల యీ ఆపోహలు తెలియజేయబడుననియు, ఈక్రొత్తక్షాబు సరిగా పనిచేయుచున్న యెడల ప్రభుత్వ మువారు సహకరునియు అన్ని విషయములందును తాము యజమానుల సమృద్ధిని బడసిరియు చెప్పిరి.

ఇప్పుడారు వాదనమునకు లిన్సేగారు వందనము లర్పించిరి. కొంతవర్ష జరిగిన పిమ్మట స్టేటుకౌన్సిలు సవరణ లన్నియు అంగీకరింపబడెను.

ఆదాయపుపన్ను సవరణ బిల్లు

పిమ్మట ప్రాసాన్సు మెంబరులే ప్రవేశపెట్టబడిన ఆదాయపుపన్ను సవరణబిల్లు ఒక సవరణతో నామోదించబడెను.

రైల్వే ఆర్డు సవరణ

పిమ్మట మాలవియన్ అజెట్టాగారి రైల్వేల ప్రభుత్వపాలనక్రిందకు వచ్చుట రైల్వేచట్టమున సవరింపవలెనని తీర్మానముచర్చకు దీనికి నుడెను. ఈ తీర్మానము సెప్టెంబరులో సిం లా సమావేశములో ను ప పాడిం ప బ డె ను. కాని ఆ కర్తవ్య క మి టీ ని వేదిక వై న ప్ర భు త్వ ము ఆలోచనచేయుటకు కృతద్ధ విచ్చుటకుగాను తీసివై చర్చ నిలిపి వేయబడెను. సవరణలు కొన్ని ఒకటి యంతమునకు సంబంధించినవగుటచే రీ ముఖ్యసవరణపైనే చర్చ జరుగవలెనని ప్రతిపేటు నియమించెను.

నియోగిగారి సవరణ

ఆక్వర్టుమిటీ అభ్యుదయ మరీ నలుగురు సభ్యులు యుచ్చిన సలహా ప్రకారము గారంటి చేయబడిన రైల్వేల ఒడంబడికల అంశము కాగానే ప్రభుత్వపాలన క్రింద నుంపవలెనని యుపపాదించిరి. కొన్ని రైల్వేలను మే గాక అన్ని రైల్వేల మేనేజ్మెంటు విషయమును నిర్ణయముగా నిర్ధారణ చేయవలసియున్నదని నియోగిగారు చెప్పిరి. రైల్వేల విషయములో ఇండియాను యంతరక్షకులతో బోల్చుట అనుచితము. ఇచ్చట రైల్వేలన్నియు ప్రభుత్వ ఆధీనముననున్నది. మిత్రమునందును సామర్థ్యముందును కంపెనీ మేనేజ్మెంటులను స్టేటు మేనేజ్మెంటుకును భేదములేకగా యుండదని రైల్వేబోర్డువారు యొప్పు కొన్ని విషయమే. కావున యేమేనేజ్మెంటు దేశమునకు లాభకరమని యోచించవలసి యున్నది. రైల్వేల ముఖ్యోద్దేశము దేశము సంపద నిర్మిద్ధి చేయుట. కాని యంతరకును రైల్వేల విధానము బ్రిటిషు పార్టీ యజమానులకును, బ్రిటిషు వ ప్రకమునకును లాభకరముగ నుండుటకును భారతదేశ పరిశ్రమల సద్బుద్ధియుటకును యుద్దేశపబడినది.

(కొందరు వికోపియను సభ్యులు లేరు లేదు.)

ముడివహారముల ఎరువులకి అనుకూలము లగు లేట్లను నియమించుటయు, వికోపియను బొగ్గుగులుకు వేగవలన నులభముగ నందజేయుటయు అన్యాయమునకు నిదర్శనములు. భాగ్యశక్తి ప్రభుత్వములను, 1917 లో ఇండియానులోకి బంప

క (తేజుకులలో ఇండియా ప్రభుత్వమును స్టేటు మేనేజ్మెంటు కనుకూల భావము బాపెను. స్టేటు మేనేజ్మెంటులో మిత్రమునూ, సామర్థ్యము గలదని నేనాదంబరముగ వాదించినని నియోగిగారు నడిచిరి. ఇదిగలలో రైల్వేనిధానము హిందూదేశమునకు సప్తములకు జేయుట తద్దేశపబడినదని తన సమృద్ధమనిరి. మాంటాగ్యు వెల్చుగారు:— “నావ్ సెన్సు”) భారతీయులకు సప్తము కల్పించియుండుట మనస్సును బాధించుచుండుటయే ప్రభుత్వపాలనను సద్దగించుటకు కారణ మని నియోగిగారు చెప్పిరి.

డాక్టర్ గారుగారు

ఇ. వి. రైల్వే. జి. వి. పి. రైల్వేవాటి యొకటికొకటి ముగిసినంత స్టేటు మేనేజ్మెంటు క్రిందికి లేవలెనని మొదటి తీర్మానమునకు సవరణ నుపపాదించిరి. మూలముగతమునైన తమకును నియోగిగారిని అభిప్రాయభేదములేదని డాక్టర్ గారు చెప్పిరి. కాని జి. వి. పి. ఇ. వి. రైల్వేల కార్యక్రమముల కందేండ్లలో అంతమగును గావునను యంతర కంపెనీల కార్యక్రమము 27 యేండ్లకుగాని అంత ముందపు గావునను యారెండు రైల్వేలను మాత్రము స్టేటు మేనేజ్మెంటు క్రిందికి లేవలెనని తీర్మానించుటకు వారికోరిక. స్టేటు మేనేజ్మెంటు నవలించుటకు పూర్వము యిదియెట్లు వనిచేయు నో మాయట యుచితము. రైల్వేల విషయములో యంతర వేశ కమలందు కావనకు నిజమగు కంపెనీ మేనేజ్మెంటు అభించిన బాగుండునని తమయభిప్రాయ మని చెప్పిరి. కాని ప్రస్తుతపు అన్యాయపు పద్ధతి అంత ముందవలెను. ఈ పద్ధతివలన కంపెనీ మేనేజ్మెంటు మేలన కల్గిన వచ్చును ప్రజలపైబడును.

ఇప్పుడారు

ప్రభుత్వముకరపున నొక సవరణ నుపపాదించిరి. ఇ. వి. అర్. జి. వి. పి. రైల్వేల స్టేటు మేనేజ్మెంటు కొత్తకొనుచు ఇండియాకు నిజమగు కంపెనీ మేనేజ్మెంటు లాభములు చేపూర్వము యారెంటిలో నేదోయొక రైల్వేను అవసరమగు. నెడల పరియొక కంపెనీతో సమ్మేళనముచేసి యొకస్వతంత్ర కంపెనీకి యొనగుటకు ప్రభుత్వమువారు ప్రయత్నము చేపవలె ఆ స్పెండ్లిలో సవరణలు 4 గలవి చర్చించిన గారుగారి సవరణ నామోదించిరి. ఇప్పుడారు తీర్మానమును ప్రో పి ట్ట చ్చి రి. (ప్రోట్టె రి - 42)

గత కాంత్ డెర్ కోట్సుగారి సవరణ ఈరెండు కంపెనీల కార్యక్రమము 5 యేండ్లవరకు పొమ్మచేయుట. ఈలోగా వీ కంపెనీలు చోమో బోర్డుల కార్యక్రమలను నిర్వహించు లోకలు బోర్డులను హిందూదేశములో నియోగిగారివలెను 5 యేండ్లు గలించిన పిదప అనుభవమును బట్టియే మేనేజ్మెంటు లాభకరమో నిర్ధారణ జేయుట ఇదికోట్సుగారి బోర్డుకు పాటి సవరణ నియోగిగారు రైల్వే అధికారులవైక మోపినందను బోర్డుగారు నిరసింపిరి. సామర్థ్యమును పాటింప మనుట ఆ త్వరకరముగ నున్నది. ఆక్వర్టు క మి టీ వారు హిం దూ దేశ ప్రజలు స్టేటు మేనేజ్మెంటు లో ప ము ల న ర గా గొంచుకుందరను కారణమున స్టేటు మేనేజ్మెంటు తుండవలెననుటచోనిచ్చుటయు వింతగానున్నది. ఈనెడకి నిష్ప్రయోజనమనుటకు యాయొక అభిప్రాయము చాలాను. నియోగిగారు యంతరక్షకుల పోలికను తీసికొనకుండుటలో వారితో తామే కీర్ధింపవలసి. ఆదేశములలో స్టేటు మేనేజ్మెంటులవలన అనేక యాంశములు వాటిల్లినవి. వ్యయ మధికమగుట భరణ మొప్పులు సర్దుకొని మను. విలియం ఆక్వర్టుగారు సలహా నిచ్చినట్లేను మేనేజ్మెంటు స్థాపించుటకు పి లు లేదని రి. ఇప్పుడున్న స్టేటు మేనేజ్మెంటు యుండగానే దనియు రైల్వే వైవాన్యులు, జనరల్ రెవిన్యూనుండి తెరువబుప వలెననియు ఆక్వర్టు కమిటీనెడకి తెల్పుచున్నది. ఈముఖ్యసలహా ప్రభుత్వముచే గంగీకరింపబడలేదు. మారనకట్టుచాటులలో ప్రభుత్వపాలన, కంపెనీపాలన జంటగా అనుభవము మరుయవరకు అనుగతలెననిచెప్పిరి.

ఇన్ని సు గారు

ప్రభుత్వర మిచ్చుచు రైల్వేకంపెనీల మేనేజ్మెంటు, అధికారము ఇండియాకు మార్చవలెనని ఆక్వర్టుమిటీవారే క్రితముగ నిచ్చినసలహా యెల్లరకు సంగీకారమనిచెప్పిరి (హర్షము) ఉపపాదించబడిన సవరణల నాదంటిలోను గారు గారికి ఆచరణముగ నున్నది. వారియొద్దనుగాని కార్యక్రమము అంతమొందని యంతర కంపెనీల మేనేజ్మెంటు యెల్లందు వలెనని గారుగారి సవరణ, నియమింపను. ఈమేనేజ్మెంటు సమస్యపై భారతీయులు వికోపియ ను అభి వ్యా ధి

ప్రాయములు గల స్థితియు వాని కు. ఈ భి వ్యాధి (ప్రాయములు గల స్థితియుగ స్వభావమునకు సంబంధించినవి. ప్రతి బ్రిటిషుకు వ్యాపారము, పరిశ్రమలందు ప్రభుత్వము బోకర్తము కల్పించుకొనుట అనుభూనముతోబాదును. (హర్షము) నిరంకు కాధికారుల మేనేజ్మెంటుకు భారతీయుల కిట్టి అనుభూనముం దకుండుటకు చరిత్రాత్మకము లగు కారణము లుండవచ్చును.

(హర్షము) భారతీయుల బాతీయతా భావములను, బాధలను ప్రభుత్వపాలన కోరుటకు ప్రేరేపించింది. ఆక్వర్టుగారు తమగ్రంథ మొకచానిలో స్టేటు మేనేజ్మెంటును నిందించిననుదీనిమొదల ఇండియా విషయమై అనుకూలభావమును బాపెను ఇచ్చటి గారుంటికి కంపెనీల పద్ధతి సరిగా లేదనియు ప్రభుత్వము స్టేటు మేనేజ్మెంటును కంపెనీ మేనేజ్మెంటువలనలాభములో వ్యత్యాసములేకగా లేదనియు ఇప్పుడు రొప్పుకొనిరి. కాని భవిష్యత్తు అలోచింపవలెను. హిందూదేశమున ప్రజాప్రభుత్వము వ్యాపించుచున్నది. అంతటను ప్రభుత్వ పాలన యుండు నెడల ర యి త్వ క మి వ ను ప్ర జా ప్రా పి ధ్య ము గల ఎస్పెంట్లకి అంతకంతకు లోబడును. ప్రభుత్వ పాలన యిచ్చు అధికారమును ఎస్పెంట్లకి వదులనెడల భారతీయుల కోర్కెలెట్లు నెలకొలుపును. రైల్వే ఉద్యోగులను భారతీయుల రోముచేయుట పరిశ్రమ ల భి వృద్ధి చే యు ట కె ట్లు వీలగును. ఎస్పెంట్ల అధికారమును వదలకొని మొదల ప్రజాప్రభుత్వము లెన్ని యంతరక్షకుల యనుభవముల నెట్లు వాడును? సత్వరముగ యేమేనేజ్మెంటు ప్రవేశించుట నుంచిదియో సమస్య. ప్రభుత్వమువారే మార్గమును సుగంశక పోయిరి. ప్రభుత్వమువారు విచారించిన కంపెనీ మేనేజ్మెంటు విధానములారెండునవి. గారంటికంపెనీలను ఇండియాలో బహుజుల చేరవీయుట. రెండవవిధానము నిజమైన కంపెనీ మేనేజ్మెంటును ప్రవేశపెట్టుట. కాని యిప్పటివానిపు బహుసరిస్థితులలో కలకత్తాలోగాని బొంబాయిలోగాని యిట్టి కంపెనీ గలవి యేరవీయుట అవజయము గాంచవచ్చును. కాంత్ డెర్ గారి సలహా ఆలస్యమున కొకమిషను కల్పించుచున్నది. స్టేటు మేనేజ్మెంటుకు ప్రత్యామ్నాయము దొరకనందున యీసలహా వలన ప్రయోజనము లేదు. కార్యక్రమము అంత మొద్దనే పింపెనీలు ప్రభుత్వమువారు తమ మేనేజ్మెంటు క్రిందకు తీసికొందురు (హర్షము) తామెకవిధానమును వెచ్చుటలేదని యిప్పుడారు విశదీకరించిరి. వ్యయము తగ్గించి చిప్సా మర్థ్యమును పొమ్మచేయుటకు రైల్వేలకు మార్పుచేయు విషయమును గూర్చి ప్రభుత్వమువారు విచారించుచున్నాడు. వైరెండుకంపెనీల కార్యక్రమములంతమగుట యీవిధానమున ప్రారంభించుట కవకాశ మిచ్చును. ప్రభుత్వమువారి తాత్కాలికాభిప్రాయము ఇ. వి. అర్. జి. వి. అర్. రైల్వేలనుకలపుట, జి. వి. పి. రైల్వేలను ఇ. వి. రైల్వేలకు బూర్తి అలహాదానకు చేసినక డెప్పుట, ఈ మార్పులను సరించుటకు కారణములు, హిందూదేశ రైల్వేల మేనేజ్మెంటును ఇండియాకు మార్చవలెననియు, సర్వోత్తముగ నకలందింప దగుమార్గము స్టేటు మేనేజ్మెంటుకు ప్రత్యామ్నాయముగ నేదియు దొరకకుండుట; వైరెండు రైల్వేలను ప్రభుత్వ పాలనక్రిందికి దెచ్చుటవలన రైల్వేలను కలుపుటకు వీలగును. కాని ఈరెండురైల్వేల మేనేజ్మెంటును తిరిగి కంపెనీక్రిందకు దెచ్చుటకు ప్రభుత్వమున కేయాటంకములును లేవు. పెద్దకంపెనీలను బహులు చేరవీయుట, కది తమణము గాదు. మొట్టమొట్టమొదటిసారి నెడల యారెండు రైల్వేలలో బోకచానికి నిజమగుకంపెనీ హిందూదేశమందే స్థాపింప మె యుండును. వైరెక్లర్లతోను హిందూదేశమందుండి, యీ బోర్డు నం ము భారతీయులందునెడల క్లంపె మేనేజ్మెంటు భారతీయుల ఆకేయముల కేలసంత్వ ప్రకరముగ నుండవలెను! రైల్వేలచాలారకు కంపెనీ పాలనక్రింద నుండవలెననియే ప్రభుత్వము భావించు ఇప్పుడారు స్పష్టముగానిందిరి. యధార్థమగు కంపెనీ మేనేజ్మెంటు లభించునెడల నడిచే ప్రభుత్వపాలన కంపెనీలనిగారుగారు ఒప్పుకొనియున్నాడు. కావున ఆయన ప్రభుత్వ సవరణకు సమ్మతించురని నమ్మకనని ఇప్పుడారు సవరణ నుపపాదించిరి. అంతట సభ ఫలహారమునకై నిలబడెను.

మూలానుమాత్య

మూలాను మాత్యకేశవా ముద్దాయి సామరు నుగణశిక్ష యు, రెండవముద్దాయికి 1 సంవత్సరము కఠింశిక్షయు విధింపబడెను.

యన్. యం. సమర్థు గారు ఇండియాకౌన్సిలులో నిలాత్తి గారి స్థానమున పనిచేయురని తీదరుభుతికలో ప్రకటించబడెను.

దేశీయ వార్తలు

గాంధీ మహాత్ముని సందర్శనము

ఆగాఖాను బేగము గారు ఎరవాడచెరసాలలో మహాత్ముని సందర్శించుట

గాంధీ మహాత్ముని శిక్షాదినము

కలకత్తాలో బహిరంగసభ-బాబూ శ్యామసుందర చక్రవర్తిగారి గంభీరవన్యాసము

శ్రీ శ్రీ దర్బారుసాహెబు గోపాలదాసు దేశాయిగారు శ్రీవారిని రాణిగారినిగూడ అరెస్టుచేసి వదలుట - కేసునిచారణ ముందు జరుగును

గాంధీ మహాత్ముని సందర్శనము

ఆగాఖాను బేగంగారు

ఆగాఖానుగారి సతీమణి యితరల నే యైకోపాఖండము నుండి హిందూదేశమునకు వచ్చెను. ఈమె ఎరవాడ చెరసాలకే గాంధీమహాత్ముని సందర్శించెను మహాత్ముని సౌఖ్యముగా నున్నాడని ఆమె తెలిపెనని ఆమెనుచాటిన స్వరాజ్య పత్రిక ప్రకటించెను.

దర్బారుసాహెబు శ్రీగోపాల దాసు దేశాయిగారు

దేశాయిగారిని వారి రాణిగారిని వంట

వానిని అరెస్టు చేయుట

మరియుకేసు

శ్రీ శ్రీ దర్బారుసాహెబు గోపాలదాసు దేశాయిగారి రాజభవనమునకు ప్రభుత్వోద్యోగులు తాములు వేయగా శ్రీవారు వారిని చదువగొట్టి లోన ప్రవేశించి నందులకు శ్రీవారిని, రాణిగారిని, కంటచేయువానిని, అరెస్టుచేయుటకు వారంటు పంపించెను. వారంటు పంపించెనువారై తెలియగానే శ్రీవారు స్వయముగా వద్దాసుడు వెళ్లిరి. అప్పుటికి శ్రీరాణి థిక్స్ డిక్లెయిర్ గారు తండ్రిగారినిగూడ ప్రబలముగా జ్వరముతో బాధపడుచుండెడిగాని వారంటు పంపబడెను వార్త వికగానే ఆమె అధిగోత్సాహమున వెల్లడించి డి. ఇ కేసును గూడ గాంధీమహాత్ముని కృష్ణజన్మస్థానమునకు వెళ్లెనని శ్రీరాణిగారు సంకోచముతో పలికిరి. సాక్షి పట్టణము సీత్రబల లో ను ప్రభుత్వముగా నున్నది.

26-వ తేది సాయంత్రము వారిని వద్దాసులో ఫస్ట్ క్లాసు మేజిస్ట్రేటు బంగళాకు తీసికొనికెల్లి బామిన నియ్యదని బారిన్దరిని చాలింకెచ్చి తేలికగాని వారిద్దరును గూడ సెంట్రల్ ప్రాము ప్రవేశపెట్టెను. పిమ్మట పూచీ కత్తులను ప్రాముదెరిని వారంటుకు గూడ నంగీకరింపలేదు. విచారణనాటికి వచ్చెనని వాదనను చేసెదమని మౌనము చెప్పిరి ఉద్యోగులందఱుకీ అంగీకరించి వారిని జడజేసిరి.

వారిని సాంకేతి పట్టణమున అరెస్టుచేసెపు డాగారు బాగులు ఆబాలగోపాలకు శ్రీ బాల వృద్ధులందరును వారితో గూడ వద్దాసుకు వెళ్లిరి. పిమ్మట శ్రీదేశాయిగారు వారిని మిస్ట్రీలి (బరిమాల్) స్వగ్రామమునకు వెళ్లగొకగా నత్తను విధి లేక వెనుకకువెళ్లిరి. వద్దాసు పోయినగూడ వేలకొలది సమాజేకమైరి. విచారణ ఎప్పుడు జరుగునో యింకను స్పష్టముగ తెలియలేదు (హిందూ)

భారతకారి కమహాసభ

మార్చి నెల 24 వ తేదీని లాహోరులో జరుగును

మార్చి నెల 2 వ తేదీని భారత ప్రేమయునియను కాంగ్రెసు మహాసభను లాహోరులో చేరవంపు చిత్రరంజనదాసుగారి అధ్యక్షతకీంద జరుపుటకు నిర్ణయించబడెను గాని కాసుగారు రాజా ల క తో పుట చే ఆసభ మార్చి నెల 24 వ తేదీని జరుపదునుగాని 2 తేదీని జరుగను.

శ్రీమతి పార్వతీదేవిగారు

కాననసభలో ప్రశ్నలు

సంయుక్తరాష్ట్రముల కాననసభ ఫిబ్రవరి నెల 1 వ తేదీని జరిగినది. రాయసాహెబు సీతారాంగారెట్టు ప్రశ్నించిరి.

ప్ర:- శ్రీమతి పార్వతీదేవిగారికి 1922 డిసెంబరు నెలలో మిరటు జిల్లా మేజిస్ట్రేటు 124 ఏ. ఏ. కింద రెండుసంవత్సరములు కఠినశిక్ష వేసిననంత తొందరపడెను తెలియునా?

ఉ:- తెలియును. 124 ఏ. 158 ఏ కక్ష నులభకరము.

ప్ర:- ఒక శ్రీకృష్టి శిక్షవేయట కీరాష్ట్రమునందెదియో తొలిసారియ?

ఉ:- అవును.

ప్ర:- వారకనమునా రిజిస్ట్రేషన్ ఆమెకు ప్రత్యేక సౌకర్యములకు చేరుటకు టెన్డర్ వసగదరా?

ఉ:- దీనినిగూర్చి విచారణలు తెలుపుదని చాసితిమి.

ప్ర:- ఈమెను చెరసాలలో నియమించబడిన కఠిన కార్యమెట్టిదో తెలిపెదరా?

ఉ:- రాసు చేసుట

ప్ర:- ఈమధ్య కొందరిని వదిలివేసిగదా ఈమెను గూడ వదలిరా?

ఉ:- లేదు. తేదు.

ప్ర:- వారకనమునా రాజకీయ ఖయిదీలను కనికరించి వదలిరి. ఈరాష్ట్రమున రాజకీయ ఖయిదీలగు శ్రీ యాసె యొక్కరెయ్ గాక ఏమెను కదలట మంచిదని మరల వారకనమునా యొచ్చిచెదరా?

ఉ:- ఆమెకు గతనెలలోనే శిక్ష వేయబడెను. కాన నిపుడాలోదింప పిలువెను. కొంతకాలమైన పిమ్మట వారో చించెదరు.

ఈ రీతిగా రాయసాహెబు సీతారాంగా రడిగిన ప్రశ్నలకు హాజరులు కాబానర్ మహాత్ముదాల్ మహాత్ములు భానుగారు ప్రభుత్వప్రతినిధిగా ప్రత్యుత్తరముల నిచ్చిరి. (టిబ్యూను)

రాజమండ్రి చెటసాల

ద్రావిడ వైదిలు

ఈ కొలెంబు మానిపించమని దెన్నపురిలో నున్న చెరసాల యిశ్వస్థైర్యు జనరలుకు వ్రాసెద పని జయబాధ్యత తెలుపగా ఖయిదీలు ఎవరుండుగురును 24,28 తేదీలలో శోధము చేసిరి. వారు అన్నములో నీళ్ళు పోసుకొని తినుచున్నార. కాని కొలెంబును పుచ్చుకొనుటలేదు. వారికే సాక్షింబు రాగిం చరలెనని జయబాధ్యతైర్నంటు నయమన భయమున జాల ప్రయత్నించెనుగాని వారెంతమాత్రమును తొంగలేదు (హిందూ)

కీర్తన కేసరి జయరామాచారిగారు

108 సెక్షన్ క్రింద నోటీసు

ఉత్తరకన్నడముజిల్లా మేజిస్ట్రేటు శ్రీ. బ్రా. కొడు 108 కింద జయరామాచారిగారికి నోటీసు పంపిరి. పీరు కర్నాటక మన సారికభలనలక రాజకీయప్రచారమును చేసిన నుప్రసిద్ధులని బొంబాయిలోని బోకమాన్య పత్రిక ప్రకటించెను.

మహాత్మ గాంధీ నేతపాఠశాల చెన్నపురి

మార్చి నెల 1 వ తేదీ నుండి హిందీ భాష బాలీయగీతములు బోధింపబడును

దెన్నపురిలో టంకసాల (మంటపిట్టలు) వీధిలో కెకెక గృహమునందున్న మహాత్మగాంధీ నేతపాఠశాలలో 1928 మార్చి నెల 1 వ తేదీనుండి హిందీ భాష నేర్పబడును. శ్రీరామోబావను సాయంకాలము 5 మొదలు 6 మంటలవరకు పండిత మందరలాలు శర్యుగాడ హిందీ నేర్పదరు. వేదబావ మంటపమున మౌనము ఒకరూపాయి యంత్యుకలెను. తరువాత సేమియం నియ్య నక్కరలేదు. ఆతేదీ మొదలు సాయంకాలము 6 మొదలు 7 వరకు వాతీయగీతములగుడ నేర్పబడును. శ్రీమాన్ నుబ్రహ్మణ్య భారతిగారి ద్రవిడగీతముల నేర్పబడును. అని వ్యవస్థాపకుడు వ్రాసెను.

మహమ్మదు ఓస్తాను ఖతీబుగారు

బర్హరాష్ట్రీయ ఖిలాఫతు కార్యదర్శి

బర్హాలో రాజద్రోహపు కేసు

రంగూను జిల్లా మేజిస్ట్రేటు కోర్టులో యూనెల 27 వ తేదీని యాకేసు విచారణ జరిగినది. బాలీయలకు కావలయుం తిరి. ప్రేక్షకులు విస్తారముగా రాలేదు. జనవరి 12 వ తేదీని ఖిలాఫతుసంఘమునా తేర్చరచిన బహిరంగసభలో నుద్దాయా యుజన్యనియయ "వారతనమునా రసక్యవాదులు, విదేశీ మట్టును కట్టుకొనుట సాతకము, ఖద్దరును కట్టినవారు ముక్తద్రోహులు" అని నడిపె నని కేసుచేసిరి. బర్హాకోరతనమునా రిందుల కనుదరించిరి. పోలీసు కమిషనరు కేసు తెచ్చెను. అతడేముగటి సాక్షి. నేతాసభలో నుండలేదని తెలుపును నిరతు ఫిర్యాదును నిరసించెను. ఈసాక్షి ఆసభలో నుండలేదని తెలిపెనుగాన యతనిని పరీక్షచేయ న న స ర ము లే ద ని ముద్దాయి తెలిపెను. పిమ్మట సి. బి. డి. పార్థసాంధు రైతురులు సాక్ష్యమిచ్చిరి. ముద్దాయి వారిని పరీక్షచేసెను. తిరిగి మార్చి 3 వ తేదీని విచారణ జరుగును.

బొంబయి కాననసభ్యునకు

శిక్షవిధింపబడుట

కాననసభలో చర్య

బామినోపగుటకు ప్రభుత్వమునా రంగీకరించుట.

షేర్ మహమ్మద్ బిజరానీగారు బొంబయికానన సభ్యులు. వీరిని పిండు జిల్లా డి కర్కూగారి చార్యసందర్శనమున నను మనించరుట. ఈసంగతి తెలిసికొని వారి విశోధు లిరువురు వారి పై కేసుతెచ్చిరి. ఫిబ్రవరి 15 వ తేది సత్తరకర్తల బామినోపగుటని జిల్లా మేజిస్ట్రేటు 27 వ జనవరి వారు ఉత్తరపు గావించెను. అనాటికి బిజరానీగారు బామినోపగుట లను గొనవచ్చిరికాని జిల్లా మేజిస్ట్రేటుబామినోపగుటక రి సంక త్తరములు కఠినశిక్షవిధించెను. తగిరితిని విచారించకుండ మేజిస్ట్రేటు కఠింబుట నరిగావని కాననసభ్యులు తీవ్రముగా వాదించిరి. ప్రభుత్వచర్యను నిరసించుచు తీర్మానము కావించబడెడికే కాని సర్ ఖిలీరహీతుల్లాగారు బిజరానీగారు, కమిషనరు. నుడు బామినోప గుట్టెట్టుకొన్నవో కర్కూబామినోపగుటలు ను కట్టినప్రాసీక్యూటర్ అడ్డుతగులకుండునట్లును ఉత్తరపు లొంగదమని వాదనముగావించినపిమ్మట చర్యనుగింపబడెను.

పశ్చిమకన్నా వాతీయోపసంఘము. దేవవాడ

తిరి. 28 తారీఖున దేవవాడలో పశ్చిమకన్నా కాంగ్రెసుకుమిటియొక్క కార్యనిర్వాహక సభయను - ఖద్దరుకుటి సభయను సాయంత్రము 2 గంటలనుండి శ్రీ అయ్యకేవర కాళీ క్వరవాల్ పంతులుగారి యెట్లో జరుగును కాబట్టి సభ్యులందరు తయారయి ప్రాగ్గి కులు.

రాజేపల్లి వేణుగోపాలా రావు,

ఖద్దరుకార్యదర్శి పశ్చిమకన్నాజిల్లా.

ఒక ముక్తి యోగ్య మును ప్రసంగములు

గా. చింతామణిగారు శాసనసభ్యుల పధిక్షేపించుట

సంక్షాత్రాప్తి కావడం

అధిక సంఖ్యాకులు అధికారవర్తనకు పట్టించేటాగ అలవాద విశ్వవిద్యాలయపు ఎన్నికలలో కాఖను తీసివేచి ఆగ్రా విశ్వవిద్యాలయమును నిశ్చయము గావించుట తీర్మానముగావించిరి. గా. చింతామణిగారు తీర్మానమును తామములు జరుపమనియు చేరినైవో సభ్యులు ఆక్షేపణ పూర్వకముగ తీర్మానము కానింప నయ్యవనియు బడ్జెటులో తమ జీతము తగ్గించ నయ్యవనియు కథిక్షేపించిరి. శాసనలో నైవేయో బోధులవలన ఖర్చు ఎక్కువకాదు. కావున పూర్వపు పద్ధతినే నిలుపునుమనియు, గవర్నరుగారి యుక్తపు నమనరించి 105 గురు రాజకీయనిర్వహణము మాత్రమే విడుదల గావించబడినదియు, ఇతర 141 మందిని విడుదల గావించ నలే ననియు ఒడో నేలుగారు తెలిపిరి.

చెన్న పురి బజారుధరలు

ఫిబ్రవరి 28-వ తేదీ బుధవారము.

(1) ఖాన్దములు

Table with 4 columns: Item, Price, and others. Rows include various types of rice and their prices.

(2) వస్తు ఖాన్దములు

Table with 4 columns: Item, Price, and others. Rows include various types of pulses and their prices.

(3) నూనె వస్తువులు

Table with 4 columns: Item, Price, and others. Rows include various types of oil and their prices.

(4) చిల్లర వస్తువులు

Table with 4 columns: Item, Price, and others. Rows include various types of small items and their prices.

(5) ఇసుకము

Table with 4 columns: Item, Price, and others. Rows include various types of sand and their prices.

(6) లోహములు

Table with 4 columns: Item, Price, and others. Rows include various types of iron and their prices.

(7) రంగులు

Table with 4 columns: Item, Price, and others. Rows include various types of dyes and their prices.

ఆలుమగలతగవు

రాజ్యా గమున పాల్గొనని భార్యను విడచినభర్త

కొనూరు, ఫిబ్రవరి 28-నన్ను జిల్లా శాసనసభలో శాసన సభ్యునిగా నియమించుట చేతు విచారించబడినది. ఈ కేసులో ఒక బర్మాట్రీ తనకును భర్త తనకు జరిగిన వ్యాజ్యములలో టాం గీట్లలోనుండు తన భార్య తనకును తీర్పు యుక్తమైనందున ఆ తీర్పును ప్రసంగించారని తేలుచున్న ఒక బర్మాట్రీ నీచుమాక సరిగాను ప్రాజెక్టును ఆర్టీ పెట్టుకొనియుండిరి. ప్రాజెక్టును గా తీరితి తీర్పునందు (వాసియుండిరి - ఆర్టీ దారులు మాక గావించి తన భర్తను విడచి, అవిధముగా యెయ్యవలెను తన భర్త గారి భావమునకు విరోధము, మాక గావించుటగాయం గురిమెన్న బుడిచునందున సభ్యులముగ తేలును. ఆ తీర్పును జ్ఞ తీర్పు యుక్తమైనందున తన భార్యను విడచి గంభీరమ వ్యాజ్యము తేలును. (ప్రభుత్వము వారి యుక్తమైనది తీర్పు తన భర్త గారి క పా య ను త తు స్థిం చు న ది. నూరు గుర్తింపక యుక్తము రాజీయ రంగమున తీర్పునుగ పాల్గొనుచు, జై. యం. వి. ఏ సంఘమునందు తన భర్త గారు సభ్యులు గావచ్చున సభ్యులను అనేక స్థలముల జెప్పినది. ఇంతి యిగాక భర్త తన యాస్తియు వంతుభాగమునైనను ఆయె ఖర్చునకై యుక్తమైనట్టిది ననియు ఆయె యుక్తమైనందున తేలుచున్నందున తేసిన అప్పుల తీర్పుటగునూడ పొప్పుకొంటి ననియు నూరు తేలుచున్నాడు. జిల్లా శాసనసభ జడ్జిగారు యామె భర్త యిచ్చిపాపములకు ప్రతికూలముగ రాజీయమావేములకు సర్వ యుక్తమైనందున నిచ్చుటయే గాక, పాపభాగమునకు పొప్పుముల నావించి తన తేసినదియు విడచుట మంజూరునకు తగిన కారణము, అనియు తీర్పు పడి విడచుటకు మంజూరు చేయుటకు తీర్పు తీర్పు తీర్పు. బర్మా ట్రీ భార్యను ప్రకారము విడచుటయును సర్వ మగు కారణ ముల భర్త భార్యలకు పోయెనని అతడు జూరీని కారణములన తన భర్తను నీతివాద్యముగ నున్నదిని తేలుచు అంజుడనడిచి అతడు విధానమున నొసంగబడినదియు, సర్వముల సమ్యక్తి పై ననేని పీడికలు కొరవడి యుండలేననియు మామోక సరిగాను వారిందిరి. ఈ కేసునందు క్రిందికొరవడి కనుకలముగ నొక వ్యాజ్యమువర్తనము, అయినకు ప్రతికూలముగ మరెయ్యక తీర్పును నడిచి ము కనుక చక్క విచరించుమకు ఇట్టి కేసులు తీర్పు జెప్ప తరచుగావనియు అందున మీ కేసును ప్రాజెక్టు సంపూర్ణ పెట్టుకొను మార్పుదినది.

300 మంది రాజపుత్రులు

మరల హిందూమతమున చేర్చుకొనుట ఆ గాజిల్లా కలెక్టరు, తులీ గౌరములందు నిగసించుచున్న 300 మంది మాలికావా రాజపుత్రులను మరల హిందూమతమున చేర్చుట కవటి హిందూ, తులీయు లంగీకరించి వారికి ప్రాయశ్చిత్తయోగము గావించిరి. శ్రీ కృష్ణానంద స్వామిలవారును తీర్చవలెను!!

800 టిక్కెట్లు మాత్ర మే ఏలూరులో గొప్ప మేడ లాటరీ 2500 టిక్కెట్లు ఖర్చుపడినవి రు 16,500 లకు మేడ లాటరీ మీ అదృష్టమును మొత్తము 3300 టిక్కెట్లు ఇదియేతగిన పరీక్షించుకొనటకు టిక్కెట్లు రు 5 లు మాత్ర మే. ఆద్యులారా, కృష్ణాజిల్లా ఏలూరు పెద్దబజారులోని వాతాలూరు స్టూనిసివల్ 1888 లు ౫౪ రెండవవేలము మేడ అదృల కిరువాల కిట్టింపు నాకొ గవర్నరు మంజూరుకొని తెలియజేసిమిడిట లాటరీ మూలముగా నిశ్చయ మయ్యెను. 2500 టిక్కెట్లు ఖర్చుపడినవి. 800 టిక్కెట్లు మాత్ర మేలపు టిక్కెట్లు కావలసివారు అదృవనివో జిరకపు. 2. టిక్కెట్లు పూ ర్తియైన వెంటనే లాటరీ లివీ తేదీయొచ్చు (పదకేయి) అంధ్రప్రదేశ్ లోను, కర్ణాటక ప్రదేశ్ లోను, ప్రముఖమంది గొప్పముద్రోగమున, పెద్దముద్రులయెదుట ఏలూరులోని లాటరీ లెక్కపరుచును. 3. ఈ టిక్కెట్లవల్ల కనుకలయ్యే సొమ్ములలో రెండువట్ల కమిషన్ కలదునూ నిర్వహణలోని మిగతాసొమ్ము లాటరీ కేయవరకు ఏలూరు పెంట్లో కొ ఆనరబిల్లు కౌన్సిలోలో నుంచబడును. 4. ఈ పెంట్లకు తనభాగము కలదునూలెప్పు. లాటరీలో విజయించినవారు వెంటనే కేయవరకు కేయవరకు ప్రముఖముగా ప్రకటించుకొని రిజిస్టర్ చేయించ కొ కలెక్టరు. 5. టిక్కెట్లు కావలసివారు తమకేవల, వివాహము స్పష్టమైనట్లైన టిక్కెట్లు 1-౨ రు లు కలెక్టరు కొ. నా పేర మజియార్లు చేసినయెడల వెంటనే టిక్కెట్లు తయగ టాపాలో పంపబడును. 10 టిక్కెట్లు ఒకపాక కొను వారికి ఒకటి టిక్కెట్లు కమిషన్ గా నిర్వహణను. 6. టిక్కెట్లు వి. పి. గా మంజూరువు. పోస్టువ్యయము మంజూరు చేసెనూలు మున్నగునవి. మద్రాసునందు టిక్కెట్లు ఈ కిరువ తెలియబడిన ఏలూరులోనుండువారికంద దొంగకును (1) వి. కేవలగిరాపురంయగారు, నాచివెట్లకు, ఆంధ్రప్రదేశ్ 7 కలెక్టుకెట్టిపిల్లి, మద్రాసు. (2) పి. వి. నారాయణస్వామిశాయుడు, మాతేటి నుబ్బువ్యక్తంవెనీ, 97, గడ్డోనపిల్లి, మద్రాసు. మద్రాసునివాసుల సౌకర్యార్థమై ఈయెట్లు చేయబడినది. ఏలూరు మార్కెట్ సర్వేకం, మేడకొక్కుదారుడు. 1-1-1928

నలుగురు సచారిత్ర పండితులును ప్రాయశ్చిత్త యజ్ఞము నొనరించి రాజాలక్ష్మినిగిరిగాని మనుచును తన వ్యాసలక్ష్మిని సింగు, తన వ్యాస మనుమాన సింగు, తన మనుమాన, ధామయంత్యునిగిరి గార్లును కాలమంది ప్రాయశ్చిత్తమును జైత్యులను ధనికులను కేవలముగూడ అనభవవచ్చిరి. ఈ క్షేత్రము 700 చుంది హిందూపులను జయించును జయ్యవలెనును చాలమంది రాజపుత్రులును ఆసభకు వచ్చిరి.

కొచ్చినులో తిరుమాళుక్రైస్తవ దేవాలయము తగదాలు

తిరుమాళులో తేదీ ఆఫ్ నెకెట్ కోల్ యుక్తమైన అమీలు తీర్పు జైన పెద్దాయలు కొచ్చిను ఫిఫ్త్ కౌన్సిల్ లు రానునీటిను నులు పెట్టుకొనిరి. చర్చలోనికి పోవంద జిల్లామేజిస్ట్రేటు తే సీ న యా జ్ఞ ను ర ద్దు తే య ను ని యొ క పిటియను. రెండవది రిసీనకును తీసివేసి చర్చించాని ఆపిని ఇండి తెండెంటుల కియ్యక రుపస్యాధీనము చేయవలసినదని. మద్రాసు ప్రాజెక్టు కలెక్టరు జి. ఆర్. రామచంద్రయ్య రుకాన ఇకాడికెండెంటుల తీరపు న మొన్న ఫి ఫి జడ్జి రాలి జి. జి. యస్. నారాయణ ఆయ్య రు, జిల్లకు నారాయణ మీననగార్లు ముందు వాదించును తీర్పు పిటియను వెంటనే విచారించవలెనని.

ండియ భిన్నాభిప్రాయములను గర్హించుటకులన చర్చి సిలి చిక్కులలో పెట్టుబడినది అయ్యురగారు చెప్పిరి. ఫిఫ్త్ జడ్జి చెప్పి ఖర్చులలో పెద్దాయలను సలబంధించినదని చెప్పిరి. తీరివట్టి ఇకి యివాడిన డెంటులకు గాని కేధ లిక్కులకుగాని చెందకు. జిల్లకు నారాయణమీననగారి కిని ఇకాడికెండెంటుల చర్చించునని. జిల్లకు నరియారగారు కేధలిక్కుల జరిగిరి. ఉన్నత వ్యాజ్యస్థానము యా చిక్కుకు తీర్పులేకున్న కేసు మహారాజాగారి కే చెప్పకొనవలసి యుండునని చెప్పిరి.

Insurance Notice. This is to notify to the Public that Mr. A. Ekambaran Iyer, better styled as A. E. Baran, of Nandalur, who was our Special Agent for Chittoor and Caddappah Districts, is no longer in the employ of our Company and those who deal with him in respect of the various Schemes of the Company may do so at thier own risk and responsibility. The existing Policy holders will please remit thier Premium to us in future until further notice. P. K. Rau & Sona, Chief Agents, The Mysore Govt. Security Life and Marriage Ass: Co., Ltd. 289, Thambu Chetty Street Madras D-27-2-23

ఆంధ్ర పత్రిక

1923 వ సం. ఫిబ్రవరినెల 28 వ తేది

బుధవారము

దేశభక్త కొండ వెంకటప్పయ్య పంతులుగారి విడుదల

ఆంధ్రదేశనాయకమణియు, మహాత్ముని ముఖ్యానుచరులును, త్యాగధనులును, సగు దేశభక్త కొండ వెంకటప్పయ్య పంతులుగారిని, నిన్నటి క్షణము సాయంకాలము 5 గంటలకు కడలూరు జయిలునుండి విడుదలజేసినను శుభవార్త ఆంధ్రదేశము నానందమున ముంపకమానదు. ప్రభుత్వము వారి ప్రత్యేకపు ఉత్తరువువలన, వీరిని తొందరగ వదలుట గలిగినని, కడలూరునుండి చేరిన తంతివార్త దెలుపుచున్నది. సుగుణభిని యగు పంతులుగారి యంతి నాయకులను నిర్బంధించిన అధికారవర్గము, సత్తుమడినమాలు ముందుగ వారిని వదలుటవలన కోల్పోమునకీర్తిని మరల గడింపజాలదు. వెంకటప్పయ్య పంతులుగారివంటి ఉత్తమశీలర గలిగిన కారాగృహము, స్వర్గధామమే. అట్టివారి ఆత్మసమర్పణము నిర్లక్ష్యముగ బోవునా? దేశమును కడు సందిగ్ధవశయాపరించియు న్నయితరుణమున, పంతులుగారు ఆంధ్రుల మధ్యకు తీరిగి వచ్చుచున్నారు. కాంగ్రెసు గాని ఉభయ పక్షములకును రాజీ గుడిరిన శుభవార్త యిప్పుడే యరుదెంచినది. ఇక వివాదముల జోలికి బోక, గయా కాంగ్రెసు కార్యకర్తలను ఆంధ్రులు వెంటనే సఫలపరచవలయును. వెంకటప్పయ్య పంతులుగారి నాయత్వముక్రింద, ఆంధ్రులు తమధర్మము సత్యంతో త్యాగాముతో నిర్వహించెద రనుటకు సందియము లేదు. ఇంతియగాక, ఆంధ్రదేశము దేశీయమహాధను జనువులు కంగీకరించినది. పంతులుగారి నాయత్వముక్రింద, ఇహ్యహాకార్యము జయప్రదముగ లగున నుటకు సందియము లేదు. పంతులుగారిని ఆంధ్రులు సముచితరీతిని గౌరవించి, వారియొడగల ప్రతిగౌరవములను బ్రదర్శించెదరుగాక. పంతులుగారిపేరు ఆంధ్రదేశమున గృహనామ మయినది. దేశభక్తుని జీవితము యొక్క పరమార్థమును 'సేవ' యని చెప్పవచ్చును. మొదటినుండియు రాజకీయ సంస్కరణకు కోరికును, ప్రజాభ్యుదయము నిమిత్తము పంతులుగారు తమ కాలములో విశేష భాగమును వియోగించుచుండిరి. ఆంధ్రోద్యమము వారిజీవితమునకు నూతనవికాస మొసగెను. ఆంధ్రుల శ్రేయమున, వారు విమోచితముగ భావించి పాటుబడిరి. ఆంధ్రోద్యమ మారంభమనుండియు, వారు గనుబడిన పాతకాలాల్పహమును వర్ధింప నవసరములేదు. వారి సుత్సాహము త్యాగహీత మగు హెచ్చరికతో మిగియలేదు. దేశసేవకై ధనార్జన వృత్తులను వర్జించుటయు సను భావము ప్రజలలో సామాన్యముగ వ్యాపింపకముందే, వెంకటప్పయ్య పంతులుగారు న్యాయవాదవృత్తిని విడచి ప్రజాసేవకై తమజీవితము సర్పణజేసిరి. వారి జీవితములో కొంతకాలము శాసనసభలో గడుపజూచు, మహాత్ముని పిలుపు ననుసరించి బహుశః వారు తమ ఆభ్యర్థిత్యమును చట్టసభలో యని రాకరణధర్మము నెటుల విమర్శితో నిర్వహించిరో, ఎల్లరకును దెలిసిన

విషయమే. "ఆంధ్రులలో కల్ల సత్యత్రము" డని గాంధీమహాత్ముడు దేశభక్తుని పేర్కొనెను. పన్నుల నిరాకరణము విషయమున, పంతులుగారు మొక్కబోవని ధైర్యముతో గుంటూరునుండలమును నడిపిరి. పన్నులనిరాకరణమును, కాంగ్రెసుతీర్మానము ననుసరించి వదలుకొనినప్పటికీ, అధికారవర్గము వేంకటప్పయ్యగారిని అరెస్టుజేసి నిర్బంధమున నుంచిరి. జయిలుకు బోవునపుడు పంతులుగారు మిగుల అస్వస్థులై బలహీనులుగ నుండిరి. దైవక్రిపవలన, వారిశరీరము క్రమక్రమముగ స్వస్థత జెందెను. పంతులుగారు ప్రజల కిదివరకు జేసిన మేలునకన్న, ఇంకను ఎక్కుడుఫకారము జేయవలసియున్నారు. వారి నాయకత్వముక్రింద ఆంధ్రదేశము స్వరాజ్యగమ్యస్థానమువంకకు ఎక్కుడు వేగముతో పరుగిడవలసియున్నది. భగవంతుడు వేంకటప్పయ్య పంతులుగారికి దీర్ఘాయురారోగ్యముల నొసగుగాక! వీరిత్యాగదీక్షయు, సేవాపరాయణతయు, నిష్కళంకజీవితమును, ఆంధ్రులలో నూతనోత్సాహమును ప్రజ్వలించ జేసి స్వరాజ్యలక్ష్మి దేశమున తాండవమాడునటుల జేయగాక!

మద్రాసుబడ్డెట్టు: ధనసప్తము

నిన్నటిదినము సక ఛార్లెసు టాడుహంటరు గారు శాసనసభలో బ్రవేశపెట్టిన బడ్డెట్టు ఏమాత్రము ప్రోత్సాహకరముగ గనుపించదు. 1923-24 సంవత్సరమునందు మరల నలువదిలక్షల లాటు గలుగునని అంచనావేయబడెను. రాబడికిని ఖర్చునకును చాలక, మద్రాసురాష్ట్రము వరుసగ ధనసప్తమును గనుజుటచున్నది. 1922-23 సంవత్సరమున 17 లక్షలకుపైగ ధనసప్తము గలిగెను. 1921-22 సంవత్సరమునందు 98 లక్షలకుపైగ సప్తము సంభవించెను. 1920-21 సంవత్సరమునందు 147 లక్షలును, 1919-20 సంవత్సరమునందు నాలులక్షల సప్తమును తటస్థించెను. మొత్తముమీద 267 లక్షలకుపైగ సప్తము తటస్థించి యుండగ, ఎంతకాలమీరిరిని పరిపాలన జరుగగలదు? మరల రాబోవు సంవత్సరమునందు నలువదిలక్షల సప్తమును ఎటుల భరింపగలదు? గతవత్సరములందు పైకి గనుపడినంత ధనసప్తము గలుగలేదని దెలుపుటకు, టాడుహంటరుగారు తంటాలు పడిరి. పారిశ్రామిక వ్యవహారములలోను, శాశ్వత లాభము గలిగెడి వ్యవహారములలోను పెట్టిన ఖర్చు మరల తిరిగివచ్చుననియు, యద్ధాంతమున చేత 210 లక్షలు గలవనియు, అందుచే అన్నియు బోగ ఆరు లక్షలుమాత్రమే సప్తముండు ననియు, టాడుహంటరుగారు ఎటులనో సరిపెట్టుటవలన, సంతృప్తి గలుగజాలదు. ప్రభుత్వము వారు పెట్టిన ఖర్చు ఎంత తిరిగివచ్చునో, ఎంత రాదో యూహించుట కిప్పుడవకాశములేదు. రాబడికిని, ఖర్చునకును సరిపెట్టుటయే పరిపాలనాధర్మము గాదు. ప్రజలకు మిగుల యుపయోగకరమగు మార్గములను ధనమును వెచ్చించి, వారికి లాభము గలుగజేయవలెను. సంస్కరణము లమలులోనికి వచ్చిన పిమ్మట, ఎన్నదగిన యభివృద్ధి ఏమూలను గనుపించదు. ట్రాన్సుఫర్డు శాఖలకు వెచ్చించుటకు ధన మిగుల డదు. సంస్కరణములకు పూర్వమునకన్నను స్థితి యధ్యాన్నమయినది. మామూలు పరిపాలనకే డబ్బు చాలుటలేదు. ఇక యభివృద్ధి ఎటుల సాధ్యమగును? మద్రాసురాజధాని రాబడిలో ప్రతివత్సరమునను 348 లక్షలరూపాయలను ఇండియా ప్రభుత్వమునకు చెల్లింపవలయును. సంస్కరణము వలన గలిగినలాభ మిది. అధికారవర్గ ప్రాప్తవమును

గూర్చి స్తోత్రపాఠముల జేసెడివారు, ప్రస్తుత దుస్థితిని గమనించుట ముఖ్యము. ప్రతివత్సరమునను ఈరీతిని గలిగెడిసప్తమును ఋణములవలన భరించెదమనుట, దూరదృష్టిని జూపదు. అప్పులపై జీవించెడి గృహస్థు డెంతకాలము గడుపగలడు? ఏనాటికయినను, ఆతని నిస్సహాయత వెలడిగాక మానదు. టాడుహంటరుగారి విమర్శనము నించుక పరికింపవచ్చును. మద్రాసు రాజధానిలో నిడివరకు, విద్య, ఆరోగ్యము, ఇతర సేవలు మొదలగు ప్రజోపయోగకరమగు విషయములకు డబ్బును ఉచితరీతిని వెచ్చించుట, యాచారము తేకుండెను. సంస్కరణములకు బూర్వము, ముఖ్యమగు శాఖలకు డబ్బు ఖర్చుపెట్టక నిలువను జూపి ఖ్యాతిగడించుచుండెడివారు. మదరాసులో నిలువజేయబడుచున్న డబ్బుజూచి, ఇతరులకు కండ్లు గుట్టెను. మెస్త్రనుప్రభువు పరిష్కారమునందందుచే, కేంద్రప్రభుత్వమునకు డబ్బు చెల్లించు పట్ల మద్రాసుపై ఎక్కుడుబరువు మోపబడెను. మద్రాసులో నిలువధనముండుటకు కారణమేదియో వారు గ్రహింపరయిరి. మదరాసు ధనికురాలని నిశ్చయించుటలో వారెంత పొరబడిరో చెప్ప నక్కరలేదు. అభివృద్ధిని కుంటువడజేసి నిలువ జేసిన ధనము మదరాసునుండి లాగివేయబడెను. అందుచే సంస్కరణముల నాటినండియు మామూలు పరిపాలనమునకు డబ్బు చాలక మదరాసు రాజధాని ఇబ్బందిపడుచున్నది. వెనుక పిలుస్తువుకు యభివృద్ధికై డబ్బు ఖర్చుపెట్టరయిరి. ఇప్పుడు, ఖర్చు పెట్టదలచినను డబ్బులేకున్నది. ఎప్పుడును మదరాసున కిట్టిదురవస్థదప్పలేదు. మొగుడు కొట్టినందులకుగాక తోడికోడలు నవ్వినందులకు చింతపడి నటుల, మద్రాసు రాజధానివిషయమై కామతుగారు సామాజ్యశాసనసభలో గావించిన విమర్శనమునకు టాడు హంటరు గారు గినిసి, వారికి ప్రత్యుత్తర మొసగుటకు ప్రయత్నించిరి. మదరాసుప్రభుత్వము తనఖర్చును తగ్గించుటకుగాని, పన్నులను విధించుటకుగాని కృషి సలుపలేదని కామతుగా రధిక్షేపించిరి. పన్నులను విధించిన విషయమున, టాడుహంటరుగారితో నేకీభవించవచ్చును. రిజిస్ట్రేషను, కోర్టు, స్టాంపు ఫీజులను వృద్ధి జేయుటకు, మదరాసు ప్రభుత్వమువారు అందరికన్న ముందుగనే పూనిరి. ఇప్పటికే పన్నులభారమును భరింపజాలని మదరాసుప్రజలు ఇంకను ఎక్కుడుపన్నులను భరించుట దుస్సహము. ఖర్చును తగ్గించువిషయమునమాత్రము మదరాసుప్రభుత్వము అవలంబించిన ఫలప్రదమగు చర్యలు గనుపించవు. టాడుహంటరుగారు దెలిపిన సమాధానమును జూచినపిమ్మట నయినను, విశ్వాసము గలుగజాలదు. ఇప్పటి కింకను, ఏమార్గముల ననుసరించి వ్యయమును తగ్గింపవలయునో, ప్రభుత్వమువారికిను నిర్ణయింపలేదు. బడ్డెట్టును ఏర్పరచుటలో పల, ఖర్చును తగ్గించు విషయమును నిర్ణయింపవచ్చుడు, లాభమేముండును? మరల ఏర్పాటులనన్నిటిని తారుమారు జేయవలసివచ్చును. ఒక మారు బడ్డెట్టు ఏర్పాటులు జరిగినపిమ్మట, ఖర్చును తగ్గించుటకు కుతూహలముగూడ దగ్గిపోవును. శాసనసభకు మరల ఎన్నికలు జరిగి, ప్రభుత్వమున మార్పులు జరుగ నుండుటచే, ఈతూలోచన అసలే వెనుకబడినను నాశ్వర్యముండదు. మంత్రులును కార్యనిర్వాహకసభ్యులును తమతమ శాఖలలో వ్యయమును తగ్గించు విషయము నాలోచించుటకు కమిటీల నేర్పరచియు, ఈకమిటీల విచారణ ఎన్నటికిముగియునో, ఎన్నటికి పనినూచనలు అమలులోనికివచ్చునో, ఇవి పరిశీలి

నండునో తెలియదు. బడ్జెటును ప్రవేశ పెట్టకముందు ఈ పనియంతయు జరిగి, కమిటీలను చనలను బడ్జెటు వర్గాలులందు పొందుపరచినచో, శాసనసభ్యులు సలహానిచ్చుటకు వీలుండును. ఈమారు జరిగెడి బడ్జెటుచర్చ, నిశ్చయమగును. సందర్భములు తెలియనపుడు, చర్చ జరుగుట కాలపారణమగును. శాసనసభ్యులసలహాలను, తా మిప్పుడు అంగీకరింప జాలమని ప్రభుత్వమువారు చెలుపుచు, మరికొంత కాలమువరకు వేచియుండు డని సమాజముగ కోరుదురు. 1922-23 సంవత్సరమున జరిగిన వ్యయము నందలి వివరములను పరిశీలించిన, ప్రస్తుత పరిపాలనాస్వభావము విదితమగును. ట్రాన్సుఫర్డు శాఖలలో, వ్యవసాయముక్రింద 31 లక్షలకుపైగ ఖర్చును అంచనావేయగ, 28 లక్షలుమాత్రము ఖర్చయ్యెను. పరిశ్రమలక్రింద 22 లక్షల రూపాయిల ఖర్చును అంచనావేయగ, 20 లక్షలుమాత్రమే ఖర్చయ్యెను. విద్యక్రింద 161 లక్షల ఖర్చును అంచనావేయగ, 157 లక్షలుమాత్రము ఖర్చయ్యెను. ఆరోగ్యము క్రింద అంచనావైచి 28 లక్షలలో 18 లక్షలు మాత్రము ఖర్చయ్యెను.

ట్రాన్సుఫర్డు శాఖలలో ప్రత్యేకింపబడిన మొత్తమే ఖర్చుపడక యుండగ, రిజర్వుడు శాఖలు కొన్నింటిలో బడ్జెటు మొత్తమునకన్న ఖర్చు విస్తారమయ్యెను. పోలీసు శాఖక్రింద 195 లక్షల రూపాయల ఖర్చును అంచనావేయగ, 205 లక్షలు ఖర్చయ్యెను. సామాన్యకరిపాలనముకుగాను 31 లక్షల ఖర్చును మదింపువేయగ, 132 లక్షలకు పైగ ఖర్చయ్యెను. జయిల్లక్రింద 35 లక్షలను మదింపువేయగ, ఖర్చు దాదాపు నలువదిలక్షలయ్యెను. సివిలునర్కులక్రింద 115 లక్షల అంచనాకును, 118 లక్షలు ఖర్చయ్యెను. కాటకనివారణముక్రింద 31 లక్షల అంచనావైచి, ఒకలక్షనుమాత్రమే ఖర్చు పెట్టుటచే కాటకము తగ్గనని ఎంచవలయునా? అనుభవమందుకు విరుద్ధముగ నున్నది. అల్ల వెన్నులు పెన్నులక్రింద 46 లక్షల అంచనాకును 48 లక్షలు ఖర్చయ్యెను. ప్రజాపయోగకరమగు శాఖలకు బడ్జెటు అంచనాకన్న తక్కువ ఖర్చు అగుచుండుటయు, పోలీసు మొదలగు ప్రభుత్వ శాఖలకు ఖర్చు అధికమగుచుండుటయు, కొత్తసంగతి గాదు. సంస్కరణములకు పూర్వమిట్టిసితియే ప్రబలియుండెను. సంస్కరణములకు బిమ్మటను అట్టిసితియే ప్రబలుచున్నది. మంత్రుల పరిపాలనమువలన గలిగిన మార్పు ఏదియు గనుపింపదు. ట్రాన్సుఫర్డు శాఖలకు ప్రత్యేకించిన సామగ్రినినను, ఖర్చుపడలేదు. సంస్కరణముల ప్రయోజనమును గ్రహించుట కింతకన్నను వేఱు నిదర్శన మవసరములేదు. 1922-23 సంవత్సరమునకన్నను 1923-24 సంవత్సరమునందు మత్తుపదార్థములరాబడి పెచ్చు నని ప్రభుత్వము వా రూహించున్నారు. ఇది ప్రభుత్వమునకు గౌరవ ప్రదము గాజాలదు. ట్రాగుడుద్వారా పెచ్చెడి రాబడివలన, దేశాభ్యుదయమునకు నష్టమే గలుగును గాని ఇనుమంతయు లాభము గలుగజాలదు. మద్యపానదరభ్యాసమును తగ్గించుటకు నుహాత్తుని ప్రబోధము ననుసరించి ఇంతకు పూర్వము బలమగుకృషి జరిగెను. ఇకముందు ద్విగుణకృషి త్యాహముతో నిందువిషయమై పనిజేయవలసిన యావశ్యకత ఎంత గలదో చెలుప నక్కరలేదు.

రాజాపు సంవత్సరపు ఖర్చులలో రసూల్కొండ కింకను 53000 రూపాయిలనిచ్చుట, లాభకరము గాజాలదు. ఈ ఖర్చునకు శాసనసభ్యులు మొదటనే అసమర్థులైపోయినను, గవర్నరుగారిచే నిది పునరుద్ధరింపబడెను. బడ్జెటు ఖర్చులను వివరముగ పరిశీలించిన, నెన్నియో ప్రస్తుతి మక్కర లేని ఖర్చు గపించుచును. వానివిషయమై మునుము చర్చజరు

గును గాన, నిట వివరింపబనిలేదు. ఇంకను తొమ్మిది టెంపరరీ సబుకోర్టులను, అయిదు టెంపరరీ మున సబుకోర్టులను తెరుచుటకు 1,70,000 లు మదింపు వేయబడినవి. కోర్టులను వృద్ధిజేసిన కొలదియు వ్యాజ్యములును బెరుగుచుండును. తూర్పుతీరమున విలిటరీపోలీసును స్థాపించుటకు 70,000 లును సేలం ఉత్తరాగ్రాటులలో జిల్లాలబలమును వృద్ధిజేయుటకు 21,000 లును ప్రత్యేకింపబడును. బ్రిటిషు సామ్రాజ్య ప్రదర్శనమునకు, మదరాసు రాజధాని 150,000 రూపాయిలను ఖర్చుపెట్టదలచుట నిర్ణయమని వేరుగ చెలుప నక్కరలేదు. సామ్రాజ్య ప్రదర్శనముగూర్చి, అధినివేశ రాజ్యములును ఇంగ్లండుగూడ ఉత్సాహము జూపుట లేదు. సామ్రాజ్య ప్రదర్శనమును వదలుకొను విషయము నాలోచింపవలయునని కామన్సునభిలో డ్బిష్మరీగా రడిగియుండిరి. దక్షిణాఫ్రికాలో నిందు విషయమై అసంతృప్తి ప్రబలియున్నది. మిగిలిన అధినివేశ రాజ్యములును సబుగుచున్నవి. హిందూ దేశమునకు సామ్రాజ్యములో స్థానము లేనపుడు, సామ్రాజ్య ప్రదర్శనములో పాల్గొనుట గౌరవహీనముగాదా? సామ్రాజ్య ప్రదర్శనమున హిందూ దేశము ప్రదర్శింపదగిన వస్తువులు గనుపింపవు. ఈ ప్రదర్శనము వలన హిందూ దేశమునకు నష్టమును, ఇతర భాగములకు లాభమును గలుగుటకు మార్గమేర్పడును. స్థానిక సంఘములకు 17 లక్షల మొత్తమును ఒక్కమారే గ్రాంటుగ నిచ్చుటకు, బడ్జెటులో నేర్పాటుచేయబడెను. లంపు గ్రాంటులవలన, లాభములేదని ఇదివరకు నిర్ణయంపబడినను, మరల సీపద్ధతినే అనుసరించుటవలన లాభ మేముండునో తెలియదు. స్థానిక సంఘములకు అవసరమున్నపుడు డబ్బు లేకపోవుటయు, అవసరములేనపుడు డబ్బు పుష్కలముగ నుండుటయు వెనుకటివలెనే సంభవింప గలను. మదరాసు రాజధానికి ధనసప్తము వరుసగ సంభవించుటచే, అభివృద్ధి కింతవరకును అనకాళము గలుగలేదు. ఇకముందును అనకాళముండు నను నాశలేదు. మంత్రులును, శాసనసభ్యులును, తమ తమ జీతములలో వేయిరూపాయిలను వదలుకొన నిశ్చయించుటమాత్రము ప్రశంసార్హము. ఇందులకు వారి నభినందించెదము. ప్రజల ద్రవ్యము వారియిచ్చ ననుసరించి వెచ్చింపబడవలయు ననిన, స్వరాజ్యసిద్ధి యత్యావశ్యకము. అంతవరకును, ఒకమడుకులు తప్పవు.

రాజీ గురుకుల

కాంగ్రెసులో నుభయపక్షములకును, రాజీ గుడిరినటుల అలహాబాదువార్త చెలుపుచున్నది. రాజీ మరతులు మా కంఠస్మృతియు గాకున్నను, సమాధానము గుడిరినందుల కెంతయు సంతసించెదము. రాజమరతులప్రకారము ఉభయపక్షముల వాడును ఏప్రిలు 30 వ తేదీవరకు శాసనసభా విషయప్రచారము సలుపగూడదు. ఉభయపక్షములును తమతమ కార్యక్రమమునందలి మిగిలిన యంశములను కొనసాగింపవచ్చును. మెజారిటీ పక్షము, గయా కాంగ్రెసు తీర్మానము ననుసరించి డబ్బును, వాలంటీరులను ప్రోగుచేయు కార్యమును నిర్వహింపవచ్చును. మెజారిటీపక్షమున కేవలమున్న యెడల పీరితో తోడ్పడవచ్చును. ఏప్రిలు మొత్తమయవతేదికి పిమ్మట, ఎవరియిచ్చవచ్చిన మార్గమును వా రనుసరింపవచ్చును. ఈమరతులబట్టి, ఉభయ పక్షములును వేర్వేరుదారుల ద్రోక్కుటకు అనకాళ మొసగబడినది. గయాతీర్మానములను కొనసాగించుట కుభయపక్షములును కలసి పనిజేయవలయునని అబదుగారి ఏర్పాటుతో గలదు. ఈ ఏ

ర్పాటు తొలగింపబడుట కోచనీయము. ప్రస్తుత శాసనసభలు త్వరలో రద్దుచేయబడునెడల ఈ మరతులు పనికిరావట, స్పెషల్ కాంగ్రెసునుచన ఈమరతులందు గనుపింపదు. మొత్తముమీద కాంగ్రెసుప్రశ్న విషయమున దప్ప, మిగిలిన విషయములందు ఇరుపక్షములును తమయిచ్చ ననుసరించి పనిజేయవచ్చును గాన, ఒకరి నొకరు నిందింపకను, కాంగ్రెసును కాంగ్రెసు నిర్ణయములను నిరసింపకను, కాంగ్రెసు గౌరవమునకు భంగము కలిగింపకను, ఎవరి విశ్వాసముల ననుసరించి వారు నిరంతరకృషి సలుపుట భావ్యము. కార్యదీక్షనుబట్టియే సత్వరస్వరాజ్యసిద్ధి గలుగును. ఉభయలమధ్య ప్రస్తుతిము విభేదము లున్నను, రెండుపక్షములును త్వరలో నేకపక్ష మగుగాక యని, మనఃస్ఫూర్తిగ గోరెదము.

స్థానిక వార్తలు

చెన్నపురి ఆరోగ్యము:—ఫిబ్రవరి 24 వ తేదీలో అంతిమమైన వారమున ఈనగరమున జెయ్యంటికి 50 మంది చొప్పున మరణించిరి. మహాచిక్ష 24 కి సోకెను చుత్తురు మరణించిరి. కలరాకల్ల ఇరువురు మరణించిరి. ఇతరజ్వరముల కల్ల 20 మంది మరణించిరి. హెల్తుబీనదు గారు ప్రకటించుచున్నారు.

మదరాసు ప్రభుత్వము:—కాసనభాధ్యక్షుడు 15 కి. రాజగోపాలాచార్యులుగారును చుత్తురు మంత్రులు రాగల ఏప్రిలు 1 వ తేదీనుండి ప్రస్తుతము వుచ్చుకొన జేరములో మానమునకు జెయ్యమాప్యములను వదలొందెదని తెలియచున్నది.

6-2-23 రాత్రి అచలాపురమున హైస్కూలుకు ఎదురైన “కెట్టిబలిజంభుకార్యాలయము, కెట్టిబలిజంభుగ్రంథాలయము, కెట్టిబలిజంభుశ్రీకాలయము” స్థాపించుటకు భవనము నిర్మించుటకు శంఖస్థాపన మహోత్సవము జరుగును. చుచా రాశ్రీ దొమ్మెటి వెంకటరెడ్డిగారు తన్యహోత్సవము జరుపుటకు దయతో సంగీకరించిరి.

లక్ష్మీవిలాసనభ:—ఈ సభాకు మార్చి 1 వ తేదీ సాయంత్రము 5 గంటలకు సాంకర్ష్యమహిలో సభాభ్యుత్సాహుని లక్ష్మీలమ్మగారు సాకే రచించిన “గజ” అను నాటకమును ప్రదర్శించెదరు. సభ్యులందుకు ప్రీతిగలచేత పాత్రధరులందఱు ప్రీతిగల నే యుండెదరు. ప్రీతిమాత్రమే ప్రదర్శనముతో రావచ్చును.

తిరువల్లి కేంద్రంలో శ్రీరామ నవమి మహోత్సవము కడదిన సంవత్సరములందు జరిగినపున శ్రీరామనవమి ఉత్సవమువలె ఈ సంవత్సరమువలె ఆ ఉత్సవమును జరుపవలెనని పెద్దలు నియమించినలాగున తిరువల్లి కేంద్రం వెంటాచలకెట్టి పిడిళా 11/12-6 నెంబరు శ్రీ సాంధ్యంక మందిరములో రాగల పండునెల 18-వ తేదీకి మధ్య 1923 సం. మార్చి నెల 26-వ తేదీ మొదలుకొని రాగల పండునెల 29-వ తేదీకి సుమారు ఏడవ నెల 5-వ తేదీవరకు శ్రీరామనవమి ఉత్సవము క్రింద విరచించిన ప్రకారము జరుపబడును.

పండునెల 18-వ తేదీ (మార్చి నెల 26-వ తేదీ) శ్రీరామజననము. పండునెల 22-వ తేదీ (ఏప్రిల్ నెల 4-వ తేదీ) తెల్లవారి 8-ఘంటలు మొదలుకొని 11-ఘంటలవరకు సీతాకల్యాణము, రాత్రి యూరేగింపు, వసంతి కేళిక, మంజుపు ఉత్సవము. పండునెల 28-వ తేదీ (ఏప్రిల్ నెల 5-వ తేదీ) తెల్లవారి 8-ఘంటలు మొదలుకొని 11-ఘంటలవరకు గోపాలకాలా. రాత్రి యూరేగింపు, హనుమంత పుత్సవము.

కడదిన పుత్సవములో ప్రతిదినమున సర్వవర్ణములలోను సర్వవయస్కులలోను గల వీరులకు అన్నదానము జరుగుటయే గాక పీతా కల్యాణదినమునందు విశేషమైన అన్నదానము జరుపబడును. ఇతిగాక ప్రతిదినమును భగవాన్మహావంశీరసము న్న భగవత్ భాగవత చరిత్రవశ్యానమును యుంబడును.

ఈ విధముగా జరుగు పుత్సవమును గల విషయ వేది వియు తరుతమ కేకొలది ప్రకటనసాధనము చేడియై శ్రీరామ కృపాపాత్రము కాలయని ప్రార్థించుచున్నాను అని డి. డి. కోదండరామయ్యగారు ప్రకటించెరి.

గాంధీజీ గాది

గాంధీమహాత్ముని శిక్షాదిన ప్రథమ వార్షికోత్సవము

1923 వ సంవత్సరము మార్చి నెల 18-వ తేదీ ఆదివారము

ఇక మూడువారములే అవకాశమున్నది. ఈ మూడువారములును శక్తివంచనలేకుండ మనఃపూర్వకముగ గాంధీజీతో ప్రచారమొనరింపుము.

మండలసంఘముల కార్యదర్శులు తాలూకాసంఘములు గల పట్టణముల కేగి వారిని ప్రోత్సహింపరది ప్రతిగ్రామమునందును దీక్షగా పని జరుగునట్లు చూడవలెను.

1. ప్రచారకులలో కొందరు నేడు మొదలు 18-వ తేదీవరకును ప్రతిదినము కాంగ్రెసు సభ్యులను చేర్చుపనియందే దీక్షబూని ఉదయముననే బయలుదేరి సాయంకాలమువరకును పని చేయవలెను.

2. కలుకుబడిగల ప్రముఖులు పలువురు కలసి తిలకుస్వరాజ్యనిధికి ధనమును సంపాదించుటకు బయలుదేరవలెను.

3. వలంటీరులను చేర్చుటకు సమర్థులగువారి నెకసంఘముగా నేర్పరుపవలెను.

4. మార్చి నెల 18-వ తేదీని వార్షికోత్సవమును జయప్రథముగా జరుపుట కొక ఉపసంఘము నేర్పరుపవలెను.

ఇప్పుడు రెండుపక్షములకును సమాధానము కుదిరినందున ఏప్రిల్ నెల 30-వ తేదీ లోగా మనము 25 లక్షల రూపాయలను 50 వేలమంది వలంటీరులను చేర్చవలసిన భారము మరింత ప్రబలమైనది. అట్లు మనము చేర్చలేకపోయినచో క్రొత్తపక్షమువారికి మనము లొంగిపోవలసి వచ్చును. మన మా తేదీలోగా పూర్తిచేయగలిగినచో మన పద్ధతులపైనే ఐకమత్యము స్థిరపడగలదు.

సి. రాజగోపాలాచారి.

అలహాబాదులో కాంగ్రెసు సభలు

రెండుపక్షములకును సమాధానము కుదిరినది

సమాధానతీర్మానమును శ్రీమాన్ సి. రాజగోపాలాచారిగారు రుపపాదించిరి పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారు రమవదించిరి - కాంగ్రెసు స్థాయిసంఘమువారి సమాధానము

జేశజంధు చిత్తరంజనదాసుగారి అధ్యక్షత క్రింద అలహాబాదులో 27 వ తేదీని భారత కాంగ్రెసు స్థాయిసంఘసభ జరిగినది. సమాధానమును గూర్చి అసెంబ్లీకి ఇరుపక్షముల ప్రతినిధులును, భారతకాంగ్రెసు కార్యసంఘమువారును చర్చించి స్థిరపరచిన తీర్మానమును స్థాయిసంఘసభలో కాంగ్రెసుపక్షము ప్రతినిధియగు శ్రీమాన్ సి. రాజగోపాలాచారిగారు రుపపాదించిరి దానిని క్రొత్త పక్షము ప్రతినిధియగు పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారు రమవదించిరి. సభ్యులందరు నామోదించిరి. 27 వ తేదీ రాత్రి చాలనేటివరకును సభ జరిగినది.

నిబంధనలు

1. ఏప్రిల్ నెల 30 వ తేదీవరకును శాసనసభ అనుకూర్చి రెండుపక్షములవారునుగూడ సభ్య ప్రచారమును చేయగూడదు.

2. ఇరుపక్షములవారును తమతమవిధానములలోని తక్కినవిషయములను గురించి ఒకరికొకరు ప్రతిబంధకము కలిగించకుండా ప్రచారముచేయవచ్చును.

3. గయాకాంగ్రెసు తీర్మానముల ప్రకారము కాంగ్రెసుపక్షమువారు స్వరాజ్యనిధికి ధనమును వలంటీరులను సిద్ధపరుచుకొనవచ్చును.

4. నిర్మాణవిధానమును కొనసాగించుట రెండు పక్షములవారును ఆమోదించిన యంతరకార్యము

అను నెరవేర్చుట నిర్మాణవిధానమును కొనసాగించుటకు కావలసినధనమును వలంటీరులను సమకూర్చుట మున్నగు కార్యములందు క్రొత్తపక్షము వారుగూడ కాంగ్రెసుపక్షమువారికి సహాయము చేయవచ్చును.

5. ఏప్రిల్ 30 వ తేదీ అనంతరము ఏది యుచితమో అట్టిరీతిని రెండుపక్షములవారును పనిచేయవచ్చును.

6. ఇప్పుడున్న శాసనసభలను ఏర్పాటుచేయునందుగాని నిర్ణీతకాలము పూర్తికాకుండానే రద్దుచేయుట తటస్థింపకున్నచో ఈ ఏర్పాటు ప్రకారము రెండుపక్షములవారును నడుచుకొనవలెను.

పంగరాష్ట్ర శాసనసభ

బడ్డెట్టుపైని చర్చ

బడ్డెట్టుపైని చర్చలో శాసనసభ్యులు ఇండియా ప్రభుత్వమునకు పంగరాష్ట్ర ప్రభుత్వమునకు ఆర్థికవ్యవహారముల చక్కబెట్టవలసినయొక విషయముగూడ ముఖ్యముగా పోలికలు కావుగా మిగిలినవి గావించవలసినవి విద్యాశాఖలోతప్ప మిగిలిన విషయములలో మిగిలినవి సుఖముచేసల నమలుజరుపవలసినవి, కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయమున కిచ్చిన గాంధీ చాల దనిము, డక్కా విశ్వవిద్యాలయపు గ్రాంటునుండి కొంత సొమ్మును శిశి కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయమున కిచ్చవలసియు, మంత్రులు కలుపు విషయముగాని పనియేమియు చేయుట లేనని యిది ఆక్షేపించిరి.

బర్మాస్థానంపై సమావేశము

పెరూలో జరిగినది

“కాలావాదీ రికార్డు” అనుపత్రికను సంపాదకురాలగు ‘వ్యాప్యాపి’ అనునామె యాసభకర్తత్వమునొంది. బర్మా స్థానికసభ్యులకు రెండుపక్ష లేర్పడుట చాలవిచారకరముగాని స్త్రీత్రేసను పీఠీభవించి తనివేయుదు రని ఆశించెదను” అని అధ్యక్షురాలు నడివెన.

“స్త్రీలింగముల రక్షణములు కంపులు మున్నగువానిని కొనగూడదు. అర్హతగల స్త్రీలు లోకములోయెల్ల శాసనసభల ఎన్నికలకు నియోజకవర్గాలు. స్త్రీలు శాస్త్రవిజ్ఞానము సభ్యునించి శాస్త్రజ్ఞులవలెగా పనిచేయవలెను” అను తీర్మానము లామోదించెను. ఈసభ 26 వ తేదీతో ముగిసినది.

శాసనసభ్యుల సమావేశము

శాసనసభలకు వెళ్ళిన బర్మాజాతీయవాదులసభగూడ పెరూలో జరిగినది. ఈసభ 26 వ తేదీతో ముగిసినది. అసాధు విద్యాశాఖామంత్రియగు గాంధీగయ్యగారుగూడ సభకు వచ్చిరి. జాతీయవాదులలో “రెండుపక్షములేర్పడుట కోవలసియు, మరల నైపుత్యమును కలిగించుటకు ప్రయత్నింపవలెను. శాసనసభలకు వెళ్ళినజాతీయవాదులు ప్రభుత్వము మంత్రిపక్షపును మున్నగువానిని స్వీకరింపవచ్చును. ఇదివరకే శాసనముగాను నులింపబడెను. ప్రభుత్వసభ్యులములను తగ్గించుట కొక సంఘము నేర్పరుపవలెను. జాతీయపాఠశాలలకును, యంతరపాఠశాలలకును ధనసహాయము చేయుటకు లోకములోయెల్ల కడుచుతి నియోజకవర్గాలు. మంత్రులను స్థానికులే నిర్ణయింపవలెను. ప్రభుత్వ ప్రచారకావును నిలిపివేయవలెను. ప్రభుత్వము వారు ప్రకటించుచున్న ప్రోగ్రెసు పత్రికనుగూడ నిలిపివేయవలెను. స్థానికస్వపరిపాలనచట్టమును సవరింపవలెను. మద్యవిక్రయపరిశీలనము నేర్పరుపవలెను. మద్యముంకములకావును తీసివేయవలెను. ఉప్పుపన్ను తొలగించవలెను. లోకము ముగిసిన పలుబోర్డులు రుపపాటును సహకార పరపతి బాంకులలో చేయుట కనుచుతి నియోజకవర్గాలు. అను తీర్మానము లామోదించెను. బర్మాస్థానముగూడ శాసనసభ్యులుగా నిలచుట కనుమతినియ్యవలెనని శాసనసభలలో నుపపాదించవలెనని తీరుమాంగుసరిగా రాసభలో నుపపాదించిరి. ఈతీర్మాన మామోదించెను. లోకము ముగిసిన పలు బోర్డులలోగూడ స్త్రీలు సభ్యులుగా నుండుట కనుమతింపవలెనని తీర్మానముగూడ నామోదించెను. రైల్వే సంఘమునందు బర్మా దేశీయుల ప్రతినిధులుగూడ నుండవలెను. అంచ గాంధీజీ తనమును తొలగించవలెను. అందులకన్ని బర్మా సంఘములను ప్రయత్నింపవలెను. విద్యుత్తు పరిశీలనలనకర్షిత లాభమును శ్వరసాయదారుల మేజిస్ట్రేటు కర్షకులకు చుట కొకసంఘము నేర్పరుపవలెను. ఇండియాలో ప్రభుత్వోద్యోగుల కావును గూర్చి విచారణసంఘము నేర్పరుచుట నుచితము” అను తీర్మానము లామోదించెను. చాలమంది శాసనసభ్యులు తొందరయు, విద్యాధిభిక్షు మున్నగు ప్రముఖులు సభకు వచ్చి కాత్యక్రమముగ పాల్గొనిరి.

ప్రతికూలుర సభ

శాసనసభలకు వెళ్ళినాడ దనువారిసభ రంగూనులో జరిగినది. జాతీయపాఠశాలలకు ప్రభుత్వసహాయమును కొరగూడదు. జాతీయవిద్యాపరిశీలనాధికారమును శాసనసభ్యులకు మహాభక్త కొనంగవలెను. ఆ నిధినిగూడ అధ్యక్షుని చేరునట్లు మార్చవలెను. ఈసభవారు ద్వంద్వపరిపాలనము నామోదించరు. ఇప్పుడు శాసనసభలకు వెళ్ళినవారు రక్షియుల ప్రతినిధులని యొప్పుకొను—అని యాసభవారు తీర్మానించినగాన రెండు పక్షములును ఏకమగుట కవకాశమేమియును కానినది.

పంచమతేదీ విద్యాధిభిక్షున నిధికి ప్రోత్సాహము లక్షి సరింపనామ (పంతులుగారు 10 లక్షలు విచార మొనరించి గుంటూరుజిల్లా కాంగ్రెసు కార్యదర్శి బెల్లూయన్నగారు.

ఈనెల 21 వ తేదీ బుధవారమునాడు జయబండి అసంతరమున గోదావరికుండల కలకత్తయాజమాన్యమున గోదావరి జిల్లా కొత్తపేటలో నిక సహకారసభ జరిగెను. 100 మంది గ్రామాధికారులు సభకు హాజరైరి. తక్కినవారును అహహయోద్యమమును ప్రతిఘటించి స్వగ్రామములో సహకారసభలు జరిపిన మంలెన ముల్గు రాజుగారి కొక స్వరపరికము నిచ్చిరి.

భారత ప్రభుత్వము - బిల్లును

సంపూర్ణ భాగ స్వామి

మాంటాగుగారి యభిప్రాయము

అందును, ఫిబ్రవరి 24:- కేంద్రీయలో ఇండియాను జే
నువారు మాంటాగుగారికి ఇంజనీరింగ్ రిపోర్టును పూర్తిగా
గుర్తింపజేసిరి. భారతీయ జాతి ప్రేమించుచున్న ఆటలను నేను
గూడ భారత జాతికి ప్రేమించుచున్నాను. (గేట్లు బిల్లులో) సం
పూర్ణ భాగ స్వామి భారత జాతి ముందుట అని భారతీయకు
అభిప్రాయం వుండరాదు. ఇంగ్లాండునుండి కొంత స్తంభనము గలిగి
నను పొందూజాతమువల్ల గుర్తింపబడు మున్నదనే భారతీయకు
గుర్తించెదడుగాక. సంస్కరణచట్టము అసంపూర్ణ అయినదని
జాబ్ తెలియును లోకములున్న వని జాబ్ తెలియును. బ్రిటిషు ప్రభు
త్వవారీచట్ట సిద్ధాంతము సంగీకరించినందున ఇండియా ప్రభుత్వ
మవారి యభిప్రాయము నటించుచు దూరమై చేయి చాటిపోవును.
అంగ్లేయులకు ప్రభుత్వమును ఒక చర్యగాను ప్రసంగించుగాక.
పాతకుల విశ్వాసమును మాటగొని నిజపుకొనుటయే పాలన
ముకు అర్థము. భారత ప్రభుత్వము భారతీయులచేతనే నిర్వహిం
చబడవలెను. భారతీయులే భారత ప్రభుత్వమును నిర్వహించి భార
త జాతికి సేవలను అనుమతముగా చేయవలెను. ఇండియాలో
దబ్బున్నది అది ఎంతయులాభకరముదీనిని భారతీయులతోడ
నిమిత్తము వినియోగించవలెను. పాశ్చాత్య జాతిలో నున్నటుల
భాగ్యవంతులు, బీదలు అను పాదువిభజనలు ఇండియాలో
లేకుండుగాక. పొందూజాతము ప్రపంచములో అన్ని జాతుల
తోబాటు సమానముగా నుండుట నాకు ఇష్టమే. త్వలో ఇంగ్లాం
డు ఎక్కువ భారత జాతి తప్పుకొనుట అభిప్రాయములు
సమసిపోవుగాక. ఎక్కువరక్తములకు బదులు భారత జాతి
సమానభాగ స్వామి ఇంగ్లాండుతో మెలగుగాక!

అందును, ఫిబ్రవరి 24:- కేంద్రీయలో ఇండియాను జే
నువారు మాంటాగుగారికి ఇంజనీరింగ్ రిపోర్టును పూర్తిగా
గుర్తింపజేసిరి. భారతీయ జాతి ప్రేమించుచున్న ఆటలను నేను
గూడ భారత జాతికి ప్రేమించుచున్నాను. (గేట్లు బిల్లులో) సం
పూర్ణ భాగ స్వామి భారత జాతి ముందుట అని భారతీయకు
అభిప్రాయం వుండరాదు. ఇంగ్లాండునుండి కొంత స్తంభనము గలిగి
నను పొందూజాతమువల్ల గుర్తింపబడు మున్నదనే భారతీయకు
గుర్తించెదడుగాక. సంస్కరణచట్టము అసంపూర్ణ అయినదని
జాబ్ తెలియును లోకములున్న వని జాబ్ తెలియును. బ్రిటిషు ప్రభు
త్వవారీచట్ట సిద్ధాంతము సంగీకరించినందున ఇండియా ప్రభుత్వ
మవారి యభిప్రాయము నటించుచు దూరమై చేయి చాటిపోవును.
అంగ్లేయులకు ప్రభుత్వమును ఒక చర్యగాను ప్రసంగించుగాక.
పాతకుల విశ్వాసమును మాటగొని నిజపుకొనుటయే పాలన
ముకు అర్థము. భారత ప్రభుత్వము భారతీయులచేతనే నిర్వహిం
చబడవలెను. భారతీయులే భారత ప్రభుత్వమును నిర్వహించి భార
త జాతికి సేవలను అనుమతముగా చేయవలెను. ఇండియాలో
దబ్బున్నది అది ఎంతయులాభకరముదీనిని భారతీయులతోడ
నిమిత్తము వినియోగించవలెను. పాశ్చాత్య జాతిలో నున్నటుల
భాగ్యవంతులు, బీదలు అను పాదువిభజనలు ఇండియాలో
లేకుండుగాక. పొందూజాతము ప్రపంచములో అన్ని జాతుల
తోబాటు సమానముగా నుండుట నాకు ఇష్టమే. త్వలో ఇంగ్లాం
డు ఎక్కువ భారత జాతి తప్పుకొనుట అభిప్రాయములు
సమసిపోవుగాక. ఎక్కువరక్తములకు బదులు భారత జాతి
సమానభాగ స్వామి ఇంగ్లాండుతో మెలగుగాక!

3 నైతిక సంస్కరణము

మొంగుపోస్తు పత్రికావ్యాఖ్యానము

అందును, ఫిబ్రవరి 28:- నైతిక సంస్కరణ గూర్చి మాన్యువల్
పోర్టుకు ఒక ఇట్లు తెలుపుచున్నది. భారతీయులు - సామ్యభా
ముని హోదా - కింగ్సు కమిషనుకు పొందవచ్చునని తీర్మానము
జేసినట్లు తెలుపింది భారతీయులను కమిషను నైతికత్యముగ
నియమించుట చక్కగా సాగుచున్నది. ఇది బుద్ధిపూర్వకముగా
అలోచించిచేసిన చర్య. అయినను కొంతమంది కాజీయచేత్రు
లకి ఇష్టముగలేదు. ఇంకొకటి ఈ భారతీయభావమును కొందరు
జాతిమే ప్రేమముతో (బ్రిటిషువారిని తేల్చుకొనుట ఆవుతేయ
వలయు ననుచున్నార. భావమును ప్రతి ఇదివరలో నైతికతయ
కమిషనుకు పొందినవారిని అభినయించు నియమించుట నను
చున్నాడు. కాని కానవరకు తీర్మానములు తగిన అర్హతగల్గిన
అభ్యర్థులను కలుగజేయజాలవు ప్రత్యేక నైతిక పాఠశాలల నెల
కొల్పి అందు అభ్యర్థులను తగినవారిని తేల్చివేయవలెనని నైతికా
ధికారులయభిప్రాయము. ఏదెట్లున్న ప్రభుత్వమువారును, నైతి
కాధికారులును నైతికములో భారతీయోత్సాగులనే నియమించు
టకు అంగీకరించిరి. కేంద్రీయ ప్రభుత్వము ప్రకారము
ప్రతి రోజును నిర్వహించుకొనిరి. కాని వీరు ఇంకొక ప్రయత్నము
గుర్తించవలసియున్నది. తమ స్వభావి ఉద్వేగముల యభిప్రాయ
ము, భావములను వీరు పాటించవలసియుండును.
జీవలములు కొన్ని ప్రత్యేకము భారతీయులచే ప్రత్యే
కమై తెలియజేసిన కొంత చట్ట తొలగును.

సంస్థానాధీశ్వరుల రక్షకచట్టము

మార్చి కామన్సులలో తీర్మానమును జరుగుననియు
జులైము సమయము నివ్వగర్హ మాట్లాడెద రనియు
చెప్పిరి.
బెర్లియనుగారు తనికొండు సమ్మెను చాలించి తరల
కులో ప్రవేశించవలె నని గనులసంఘమునాకు తీర్మానించు
కొనిరి.
కుమ్రానీధిశ్వరులను పేరుగాంచిన సర్ ప్రెస్టను రెడ్ గారి
కరవర్షవార్త కొరకును జరిగెను. పత్రికలన్నియు పీడినిపోగడెను.
అస్మియా పుస్తకాలము నిమిత్తము ప్రస్తుతము అత్తి
జేయుటకు ఏర్పాటులు చేయబడినవి. దీనికి జాతిసమితివారు
కర్మకాత నొసగెదరు.

సర్ శంకరునాయరుగారి దావా

1924 లో విచారణ జరుగును
సర్ మైకేలు వాడయ్యగారు సర్ శంకరనాయరు
గారిపై తెచ్చిన దావా విచారణ యీ సంవత్సరమున జరుగదు.
ముందు సంవత్సరమున జరుగును. ఈ కేసు పంద్యమున ప్రతిపాద
మును కిర్లయ్యగారును సర్ శంకరనాయరు త్వరగా యిండి
యాకు వెళ్లెదరని అండెసంగరమునుండి యొక విలేజరు ఫిజేబ
న లేదని బ్రిట్యూనుపత్రికకు ప్రాసెను.

జర్నలు గాంధీ

లీడరుపత్రిక బుద్ధిమాంద్యము

“జర్నలిజ్మియుల కిప్పును గాంధీయజాతికినికంటి నాయ
కును బి.భ్యులుగా కావలసియున్నాడు. దుష్టమై పరాశీ
నమై మూలబడిన ఈ జర్నలు జాతీయమందట్టి మహానాయకు దేశ
రెండుటగాని అట్టి నాయకుని ఆజ్ఞాసారము జర్నలిజ్మి జాతీయము
నడుచుకొన గలగుటగాని సాధ్యముగానా అను సంకయము మా
త్రము మమ్మింకను బాధించుచున్నది” అని న్యాయాధ్యక్ష (అమె
రికా) శ్రవణపత్రిక ప్రాసెసిడి.

“జర్నలులకు ఒక గాంధీ కావలసియున్నచో, బ్రిటిషు
దొరలనూకారు జర్నలులకు సహాయము చేయవలెను. బ్రిటిషు
సహో, ఇండియాజాతీయము జర్నలికి (గాంధీని) కంట్రీ కళ్యం
తర మేమియును లేదు.” అని దీనిపై చలోక్తిగా అమెరికాదూ
లీడరు (మిలబాదు) పత్రిక ప్రాసెసిడి.

“జులీడు పత్రిక వ్రాత కేమైన సర్మున్నచో
యిండియా జాతీయమునకు గాంధీమహాత్ము డవసరము
లేదనునదియే లీడరుపత్రిక అభిప్రాయమని యీ
హింసపలనినవచ్చుచున్నది. బుద్ధిమాంద్యముచే లీడరు
పత్రిక మాత్రమే యిట్టి అవివేకపు వ్రాతలను వ్రా
యసాహించెను. ఇట్టి అనుచిత కార్యము పత్రికే
చెల్లునుగాని మరెవరికిని చెల్లదు” అని బ్రిట్యూనుపత్రిక
ప్రాసెసిడి.

శాస్త్రీగారు

సర్వెంట్యు ఆఫ్ ఇండియా సంఘము

గోక్షేగారు చచ్చిపోవునపుడు ఆశునస్థానే శాస్త్రీగారిని
నియమించి సర్వెంట్యు ఆఫ్ ఇండియాసంఘమును ఆయనమస్త
గతము జేసెనని అన్నటచ్చట వివరము విషయమును, శాస్త్రీగా
రేల, గోక్షేగారి అప్పగనార్థమృత్యువరదినమున కాదని ఖండిం
చి శోచిత్రియు గను స్పష్టమి. గోక్షేగారి రక్తు
చెప్పియుండితే యనకొన్నను అందువలన ఆయనకు
గాని శాస్త్రీగారికి గాని అకమాన కరమేమియును లేదు. ఇవి
మయము చారిత్రములో నెక్కడోద శాస్త్రుల చేయవలెనని
శాస్త్రీగారి యుద్దేమెనయెడల వారు వ్రాయనడకేంచి.
గోక్షేగారి జీవితచారిత్రములో వ్రాసిన యుక్తముగ నుండెడిది.
గోక్షేగారి జీవితపు టుత్తవులను మిగిలిన సభ్యుల చేతలన
కట్టివేయుటకు నేమియును జేయలేదని ఆయన వివరించు
కొంచె మస్వభావికముగ గొప్పప్రయత్నము జేసి చెప్పియు
ండెను. మాకు ఆశోకులలో యిరులద్యారా తెలిసిన విష
యము గోక్షేగారు తమస్థానే ఫలానివా రుండవలెనని గట్టి
నొక్కి చెప్పలేదుగాని, జనబోవుటకుండు సంఘములొనసభ
లందరితోను శాస్త్రీగారిని ఉద్దేశించి నూచించిరిని మాత్రము
మాకు తెలియును. (ఇండియను సోషల్ రిఫార్మర్)

ప్రాసెనరు పానీగారి ఛాయాపటము

కళాశాలాభివనమునుండి తీసివేయుట
లాహోరు ప్రభుత్వ కాలలో ప్రాసెనరు రుచిరగా
పానీగారు వెజక నుపాధ్యాయుడుగా నుండెను. అపుడు వా
ఛాయాపటమును కళాశాలాభివనమునం దుంచిరి. ఇపు డాకళా
శాల ప్రధానోపాధ్యాయు డాటటుము తీయించివేసెను. రుచి
రాగారి రాజకీయాభిప్రాయములు తనకు రుచించక పోవుట
వలననే ఆకడముల తీసివేయించి యుండునగాని వేర కార
ము లేనియును కకవడనని బ్రిట్యూనుపత్రిక ప్రాసెసిడి.

నంద్యాల డి॥ మునసబు కోర్టులో

ఫయల్ అ 21/1928 యల
వాది:- వ్యాలంటూరు భీమచాడు.
ప్రతివాది:- వ్యాలంటూరు కామరామయ్య.
వాది, ప్రతివాదియన రు 186.0-0 లకు ప్రాసో
బాటకు వ్యాజ్యం 8-1.28 లేదని జాఖిల్ చేసికాడెను.
నంద్యాల } యక. నరసింహాచార్యులు,
25.2.28 } వీడరు.

విదేశ వార్తలు

ఉత్తర ఐర్లాండు

మొదటిగవర్నరు ఆగమనము

సుస్మాగతము

లండన్, ఫిబ్రవరి 26:— ఉత్తర ఐర్లాండు మొదటి గవర్నరు అయిన ప్రభుత్వ సెల్యూటర్లు ప్రవేశించిరి. ప్రజలు తమ ఆదరంతో ప్రభుత్వ క్రిస్టియన్ సుస్మాగత మొనగిరి. ప్రజల ప్రభుత్వ క్రిస్టియన్ గవర్నరు చాల సంతోషించిరి. వీరి గౌరవాన్ని పాతకాలము మూలమునదివని, అందరను లెవలెవలనను ఆత్మజేసిరి.

సామాన్య ప్రాప్త్యదేశపు కరణాగతులకు అధిక నష్టము చేసినవారని పోలీసు గారను, క్యాంటన్మెంట్ ప్రధాన మతగురువును గతినీ చందాకట్టలను జంతువువారు. 10000 మందికి అకననములు బైబిల్ కవర్లును గావలసియన్నది. వావా బాతి నమిలినాది విధానము ననుసరించి ఏర్పాటు చేసిన స్థలములలో ఈ కరణాగతులు దిగుచున్నారు. (గ్రీకులలో 85000 కరణాగతులను బ్రిటిష్ సంగ్రహము వాత పోషించుచున్నారు)

రైలుబండి ప్రమాదము

మెక్సికోలో రైలుబండి కట్టానుండి తొలిగిపోవుటచే మెక్సికో ఇనుపవారుల అధ్యక్షుని తలకు గాయములు తగిలినవి. పుకె బ్రెడ్లై నదిని అనుసరించుచున్నార. ఒక ప్రక్క ఎరుక నూడ విరిగినది. ఈయన భార్యను ప్రమాదకరముగా గాయములు తగిలినవి. బ్రిటిష్ కంట్రాక్టురు చనిపోయెను. ఇంకను చాల మందికి గాయములు తగిలినవి.

సామ్రాజ్య వక్త ప్రదర్శనము జరిగి తీయని కామస్సు సభలో తెలియ జేయబడినది.

బార్ని సామ్రాజ్యమును సతీసమేతుడై మేరక తేదిన బయటకు వెళ్ళి గదరు. ఇటలీ రాజదంపతులను సంకల్పించెదరు.

గృహ నిర్మాణ సమస్య

1925 వరకు గృహకరణాధికార మునునని కామస్సు సభలో తెలియజేయబడినది. 1924లో గొప్పకరగతి ఇండ్లపై అధికారము తీసివేయబడును. అప్పటికి లోటు పూర్తిజేయబడినవో తీసివేయబడును. పార్లమెంటువారు దీనికి వ్యతిరేకముగా ఇంకాక తీర్మానమును ప్రవేశపెట్టకుండకలెను. అట్లయిననే ఇట్లు జరుగును.

పరామలు కాలువల్ని ఆకలిమించుకొనిరి.

పరామలు 12000000000 మార్కులను పరామలు బట్టుకొనిరి టెల్లెగ్రాఫ్ విలేజుల తెలుపుచున్నాడు.

జర్మన్ ప్రభుత్వమువారు పరామలలో రాయబారములను ప్రారంభించువలెనని యునైటెడ్ సోషలిస్టు సంఘమువారు హెచ్చరించుచున్నారు. అతిగామలు క్యూనో మంత్రిగారును ట్యూగోట్టరే ననుచున్నారు. యూరప్ లో సహాయార్థము ప్రేక్ష యూనైటెడ్ క్యాంగెనావారు 500 పాకులను పీటు చేసిరి. ఇతర సంఘములను చూడ సహాయము చేయవలెనని పోరుచున్నారు.

గూరులో వల్లనేలకాన, మాస్టిక్ల వైద్యమును ప్రవేశపెట్టలేదని పరామలు తెలుపుచున్నాడు.

లాక్ మినవన్న తింబర్ ఇనుపకాపినిగూడ పరామలు గ్రహించుకొనిరి. మెంటాబాతునుగూడ వకపనుచుకొనిరి తెలుపుచున్నాడు.

ఫ్రెంచి కమిషనరుల కాన్యాలయగూడ కోలోనున్న తను కార్యాలయములకు బ్రిటిష్ రైల్వే కమిషనరుల వ్యాధిసములలో తెలుపుటకు జర్మనులు నిరాకరించిరి.

శుద్ధ ఖద్దరము

బొంబాయియందు 10-18 మార్చి

ఖద్దరు పదర్శనమును జేం

అమృతాంజనం డిపో 109 ఫ్రేరిరోడ్డు :

రూరు పరిస్థితులు

ఇతరులు జోక్యము కలుగజేసుకొనుట పరామలకు ఇష్టము లేదు
బ్రిటిష్ వారు విగించుట

లండన్, ఫిబ్రవరి 26:— రాత్రి 11-30 మైక్యుట్రికా విలేజుల స్యూరినునుండి ఇట్లు తెలుపుచున్నాడు. ఈ విషయమై ఇతరులు జోక్యమును కలుగజేసుకొనుటకు వదింపు అందుటచే అట్లు జోక్యము కలుగజేసుకొనుట తమ కంతమాత్రము ఇష్టము లేదని పరామలు నూచించుచున్నారు. రాయబారములు జరుగుటకు పూర్వము జర్మనులు తమంతట తాము ప్రత్యక్షముగా రాజీవన్నెకనుని తెలియజేయవలెనని పరామలు అనుచున్నారు. అంతవరకు తమసభేయులు, చాలించుగాని, బ్రిటిష్ గాని, అమెరికనులగాని జోక్యము కలుగజేసుకొన్న తాము చూర్చించుచున్నాడు. ఈసంగతి దివ్యునికు విధివారికి తెలియజేయబడినది.

బ్రిటిష్ వారు ఆక్రమించుకొన్న రైలుప్రదేశములో ఇక ముందు జర్మనులను ఆర్జునజేయకలచిన తమతో ఆలోచించుటకు జేయకాదని పరామలకు తెలియజేసితి మని కామస్సు సభలో పోలీసుగారు తెలియజేసిరి.

రైలులాండులో బ్రిటిష్ వారులను ప్రాంచి, బెల్జియను అధికారులు అటకాయించుచున్న సంగతులను విని ఈవిషయమును కనుగొనవలెనని బ్రిటిష్ వారు నిరి. మరియు వికముందు ఇట్టిపనులు జరుగకుండ చూడవలె ననిరి.

గూరు ఆక్రమణనుగూర్చియు, వ్యవహారములను గూర్చియు అనుకూలముగా పరిష్కారము జరుగుటకు పరామ, బెల్జియనులు ఒకసంఘమును నేర్పరచి బ్రిటిష్ వారితో కలిపి ఆలోచించవలెనని కార్మికసభ్యులు నూచించిరి.

తిగలేరి పెరిపోనులో మాటలను వినుటకు చెవులు అడ్డవడము.

అంగోరా - సంద్ధి

అంగోరానగరలో మిలీటరుల పలుకుబడి హెచ్చుచున్నది.

స్విట్జర్లాండ్ బ్రిటిష్ యుద్ధవాణిజ్య మరలిపోయినది. ఒక్క క్యాపిటేల్ నావమాత్ర మున్నది. ఇది తురుష్కులపట్ల గౌరవార్థము చేయబడినది. తురుష్కు ప్రభుత్వముతో స్విట్జర్లాండ్ ప్రవేశించుటకు అంగరేకును. హక్కు గలదని బ్రిటిష్ వారు తెలియజేసి తమ హక్కులను వదిలెనలేదనిరి.

స్విట్జర్లాండ్ ఒక్కనాకనే బ్రిటిష్ వారు తీర్మానించిన ప్రకారము ఉంచుటకు ఒప్పుకొంటిమని పరామ ఇటలీవారు కేమాలియులకు తెలియజేసిరి.

బ్రిటిష్ వైమానికులను ఇదివరలో తురుష్కులు బట్టుకొనిరి. వారిని తురుష్కులు వదలివేసిరి.

కషియనులు బ్రిటనుకు 688000000 పానులు యుని మి.జరలసియున్నది.

ఇండియాలో అధిక దళోద్యోగులకు మారకము సరిగా జేసంతున చిట్కూగ నున్నది. ఈవిషయమై ఆలోచించక మని వింటర్ట్ గా రనిరి.

అమెరికాను అంతర్జాతీయ క్యాన్సర్ ఫానములో సభ్యునిగ జేర్చుకొనవలయు నని హార్టింగుగారు నూచించిన తీర్మానమును 2 మురియు చట్టంపర.

కావ

గూర్చి రాజకీయవిధి :
జలం తలయెత్తుటకు :
చర్మను దీక్షిగా నడచి
వింటర్ట్ గా రి నడుగ అట్లు
చలకనలుగు పనిగాదనియు
సరిగ్గులు చాలవరకు అను
పీటుగాని హిందూదేశపు
కేమపడి జోక్యము కలుగజేసి
వింటర్ట్ గా రామాటల
సభ్యులు నుదిరిరి. వింటర్ట్ గా
అనిరి.

దీని యనంతరము పీటుగాని
గూర్చి యతుగుటకు అధికారము
పాలనా వివరములలో మాత్రము అం
బడులిడిరి. రాజకీయవిధి ఇచ్చిన అధిక
యము తా నీయజాల ననెను. ఇండియ
భర్తయులను సరిగ నిర్వహించుటలేదని మా
నూచించుట పీటుగానిని, వింటర్ట్ గా గారికి.

పల సైన్ లో బ్రిటిష్ పటాలములను
చించుచున్నాడు. భారత ఆర్మికదళమునకు
ఒకటి రెండు పటాలములు తగ్గించు
చున్నది.

మెమెలు విషయమై క్యాన్సర్ ఫాన పర
అంతర ఆలోచించుచున్నాడు.

టుంటుఖామెగ్ గారి గోరిని ప్రస్తుతము మూసివేసిరి.

సివిలుసర్వీసు ఉద్యోగుల కష్టములను విచారిం
చియు కమిషనువారు తెలియజేయుటకు ఆలస్యమునకు గా
ఈలోపుక వారి దుస్స్థితి ఎక్కువగ నుండుటచే తాత్కాలిక
ఉపకాంతిని జేయుమార్గమును వెదకవలె నని పర చార్లెస్
కన్నులు పీటుగాని అట్లుచేయుటకు పీటు లేదని వింటర్ట్ గా
ప్రభువు తెలియజేసెను.

భారత రాజకీయ బంధులు

సంయుక్తరాష్ట్రములలో గవర్నరు రాజకీయబంధులను
విడిచిపెట్టి మధ్యరాష్ట్రములలో గవర్నరు ఎంతుకు వినుటకు
జేయుటకు నిరాకరించినని కామస్సుసభలో సర్ బాబా పే
వెటుగా రడుగ పానికపరిగితులనుబట్టి వారు వ్యవహార
పరిష్కారముజేయవలసియుండుననియు సంయుక్తరా
జరిగిన సంగతుల వివరములు పూర్తిక తమకు తెలి
ఈ విషయమై ఇండియాలో అధికారులు చర్చి
యం వింటర్ట్ గా రు బడులిడిరి. రాష్ట్రీయప్రభుత్వ
మేమి చేసినను యలరగ ఇండియాప్రభుత్వమువా
బడసి జేయుట విధి గాకాయని కెంజుంగురడిగిరి.

మఖ్యమైన విషయ మనియు దీనినిగూర్చి రాష్ట్రీయప్రభుత్వ
వారును, ఇండియాప్రభుత్వమువారు ఆలోచించుచున్నా
క్యాన్సర్ ఫాన పర పానికాధికారులకు తోచినటులు జేయుటకే ఆ
కారమున్న దనిరి.

విల్లాండులో ప్రీక్షిటు వాటంతి లోకడు రాష్ట్ర
బడినది.